

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

mardi

dinsdag

11-01-2005

11-01-2005

Matin

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Annemie Turtelboom à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le problème des abus d'enfants" (n° 4834) 1

Orateurs: **Annemie Turtelboom, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Magda De Meyer à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'encadrement humain lors de la naissance d'un enfant mort-né" (n° 4866) 4

Orateurs: **Magda De Meyer, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Questions jointes de 7
- M. Servais Verherstraeten à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'absence de réglementation en matière de paris sur internet" (n° 4890) 7

- M. Jan Mortelmans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les paris en ligne" (n° 4919) 7

Orateurs: **Servais Verherstraeten, Jan Mortelmans, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Anne Barzin à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'application de la réforme Copernic dans les greffes et les parquets" (n° 4814) 11

Orateurs: **Anne Barzin, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élargissement des compétences du commissaire général de la police fédérale" (n° 4901) 14

Orateurs: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Question de Mme Zoé Genot à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'organisation des élections visant à renouveler les organes du culte musulman" (n° 4953) 16

Orateurs: **Zoé Genot, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Questions jointes de 21
- M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la prime linguistique allouée aux greffiers" (n° 4920) 21

- M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la situation interpellante des greffes" (n° 4955) 21

INHOUD

Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek van misbruikte kinderen" (nr. 4834) 1

Sprekers: **Annemie Turtelboom, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de humane omkadering bij de geboorte van een levenloos kind" (nr. 4866) 4

Sprekers: **Magda De Meyer, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Samengevoegde vragen van 7
- de heer Servais Verherstraeten aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de afwezigheid van reglementering voor het internetgokken" (nr. 4890) 7

- de heer Jan Mortelmans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het internetgokken" (nr. 4919) 7

Sprekers: **Servais Verherstraeten, Jan Mortelmans, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Anne Barzin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de toepassing van de Copernicus-hervorming in de griffies en de parketten" (nr. 4814) 11

Sprekers: **Anne Barzin, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de uitbreiding van de bevoegdheden van de commissaris-generaal van de federale politie" (nr. 4901) 14

Sprekers: **Tony Van Parys, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de organisatie van de verkiezingen met het oog op de hernieuwing van de organen van de islamitische eredienst" (nr. 4953) 16

Sprekers: **Zoé Genot, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Samengevoegde vragen van 21
- de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de taalpremie van de griffiers" (nr. 4920) 21

- de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verontrustende toestand bij de griffies" (nr. 4955) 21

Orateurs: **Tony Van Parys, Melchior Wathelet**, président du groupe cdH, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Sprekers: **Tony Van Parys, Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Question de M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le régime disciplinaire applicable au centre d'Everberg" (n° 4928) 24

Orateurs: **Melchior Wathelet**, président du groupe cdH, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het tuchtstelsel in het centrum van Everberg" (nr. 4928) 24

Sprekers: **Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Question de M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "sa politique en matière de cannabis" (n° 4929) 27

Orateurs: **Melchior Wathelet**, président du groupe cdH, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "haar beleid inzake cannabis" (nr. 4929) 27

Sprekers: **Melchior Wathelet**, voorzitter van de cdH-fractie, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

Question de M. Alfons Borginon à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le constat du décès de personnes disparues" (n° 4958) 28

Orateurs: **Alfons Borginon, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice

Vraag van de heer Alfons Borginon aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de vaststelling van het overlijden van vermisten" (nr. 4958) 28

Sprekers: **Alfons Borginon, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

du

van

MARDI 11 JANVIER 2005

DINSDAG 11 JANUARI 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.25 uur door de heer Alfons Borginon, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.25 heures par M. Alfons Borginon, président.

De **voorzitter**: Ik wil u allemaal een gelukkig nieuwjaar wensen. Ik hoop dat we dit jaar ijverig kunnen werken. Voor de rest wens ik u allemaal het allerbeste toe in uw privé-leven.

01 Vraag van mevrouw Annemie Turtelboom aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problematiek van misbruikte kinderen" (nr. 4834)

01 Question de Mme Annemie Turtelboom à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le problème des abus d'enfants" (n° 4834)

01.01 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ook ik wens jullie een gezond en gelukkig 2005.

Mijn vraag gaat over de problematiek van de misbruikte kinderen. Recent bracht de Amerikaanse dokter en neuropsychiater Perry een bezoek aan ons land op vraag van kinderpsychiater Peter Adriaenssens van de KU Leuven, die tevens directeur is van het Vertrouwensartscentrum Kindermishandeling. Die Amerikaanse expert toont aan dat kindermishandeling kan leiden tot fundamentele hersenschade. Zo kan het dat bijvoorbeeld de hersenen van een verwaarloosd driejarig kind een kwart kleiner zijn dan die van een normaal opgroeiend kind van dezelfde leeftijd. Hoe vroeger men een kind uit een potentieel beschadigend milieu haalt, hoe groter de kans op genezing.

Bovendien was er in Nederland onlangs zelfs een volledige themaweek "Geheim Geweld" waarin radio- en TV-programma's en internet aandacht besteedden aan kindermishandeling. Daarbij werd gewezen op het feit dat 80.000 kinderen per jaar worden mishandeld. Mishandeling dient bekeken te worden in de ruime betekenis van het woord. Het gaat, met andere woorden, naast de aantasting van de fysieke integriteit ook om ouders die hun kinderen verwaarlozen en emotioneel vernederen. In Nederland vinden door mishandeling jaarlijks 50 kinderen de dood en kwam ook aan het licht dat 8% van de 16-jarige meisjes seksueel misbruikt zijn door familieleden.

Ook in België is het fenomeen van kindermisbruik ons niet vreemd en kennen we allen de monsterachtige Dutroux-geschiedenis en helaas ook de geschiedenis van Fourniret. De cirkel is nog niet rond: het zijn feiten die zich hebben afgespeeld buiten het gezin, maar het probleem wordt catastrofaal als het misbruik plaatsvindt binnen de familie- of vriendenkring. Vaak rust hierop nog een groot taboe en als

01.01 Annemie Turtelboom (VLD): Le neuropsychiatre américain Bruce Perry a démontré que lorsqu'un enfant subit des mauvais traitements, il peut encourir des lésions cérébrales irréversibles. Plus tôt un enfant est retiré de son environnement destructeur, plus il a de chances de guérison.

Au cours de la semaine consacrée, aux Pays-Bas, au thème de la "Violence secrète", il s'est avéré que 80.000 enfants sont maltraités chez nos voisins du nord. Cette maltraitance concerne des atteintes à l'intégrité physique mais aussi le fait de négliger son enfant et de lui faire subir des humiliations émotionnelles. Aux Pays-Bas, cinquante enfants meurent chaque année de maltraitance et 8% des filles de seize ans sont victimes d'abus sexuels intrafamiliaux.

Les chiffres belges ont essentiellement trait à des atteintes à l'intégrité physique et sont déjà anciens puisqu'ils datent de 2002. On ne dispose presque

gemeenschap kunnen we onze handen dus niet in onschuld wassen en passief toekijken.

We beschikken in België wel over cijfers van kindermishandeling, maar die hebben ten eerste vooral betrekking op de aantasting van de fysieke integriteit en ten tweede dateren de ons bekende cijfers reeds van december 2002. De gedetailleerde cijfers zijn ons vooral bekend betreffende de Vlaamse Gemeenschap. In het Nationaal Instituut voor de Statistiek en in het verslag van Kind en Gezin vindt men die terug. Zo liepen bij 6 Vlaamse vertrouwenscentra in 2002 in totaal 6.037 meldingen binnen, waarbij misbruik werd vastgesteld bij 8.252 minderjarigen.

Als we de cijfers vergelijken met die van Nederland, rijst de vraag in welke mate de cijfers correct zijn en een goede representatie zijn van wat zich effectief op het terrein afspeelt. Het is immers merkwaardig dat er in Nederland op een bevolking van meer dan 16 miljoen inwoners ongeveer 80.000 kinderen het slachtoffer zijn van mishandeling, terwijl er in Vlaanderen, met bijna 6 miljoen inwoners, slechts 8.252 gevallen zijn.

Zit de problematiek van kindermisbruik in België nog altijd te veel in een taboesfeer, of is het te wijten aan de drempelvrees bij slachtoffers en de steunende partijen die worden geconfronteerd met de trage werking van ons gerechtelijk apparaat? Duidelijkheid over het aantal opgemaakte processen-verbaal in België inzake kindermisbruik, in de ruime zin van het woord, zou een beter zicht kunnen bieden op de situatie.

Wij moeten ons ook durven afvragen of België in vergelijking met onze Noorderburen niet beduidend achterop hinkt inzake het exhaustief zijn van het onderzoek en bovendien inzake de aanpak ervan. Het is tijd om daaraan te verhelpen. Het aantal kinderen dat direct of indirect met mishandeling en misbruik te maken heeft, wordt immers vaak onderschat. Ook leerkrachten komen vroeg of laat in de klas in aanraking met mishandelde kinderen. Geweld op kinderen is een steeds meer voorkomend en groter wordend probleem.

Ten slotte, moet aangehaald worden dat op 9 juni 2004 in België door de minister met veel media-aandacht de oprichting van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind werd aangekondigd, wat het resultaat was van een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de Gemeenschappen en de Gewesten. Met de oprichting van die commissie gaf België gevolg aan de aanbeveling van het Comité voor de Rechten van het Kind, een orgaan dat door de Verenigde Naties in het leven werd geroepen bij het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind, waarbij België reeds sinds 1992 betrokken partij is.

De hierboven geschetste problematiek toont duidelijk aan dat er aan die commissie duidelijk dringend noodzaak is. Vandaar, mevrouw de minister, dat ik graag een antwoord zou hebben op de volgende vragen. Hoe staat het met de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind? De werkzaamheden zouden starten begin januari. Is er al een concrete begindatum voor die commissie? Wat is het aantal processen-verbaal dat werd opgesteld in België inzake misbruikte kinderen? Welk gevolg is daaraan gegeven? Hoeveel gevallen zijn geseponneerd? Soms gebeurt dat bij gebrek aan bewijzen, maar toch

exclusivement que de chiffres relatifs à la Communauté flamande. En 2002, six centres flamands de confiance ont reçu 6.037 signalements. Des abus ont été constatés chez 8.252 mineurs d'âge. Mais ces chiffres sont-ils bien corrects et représentatifs? Comment expliquer les écarts entre les Pays-Bas et la Belgique? La maltraitance serait-elle encore trop taboue dans notre pays? La lenteur de notre appareil judiciaire dissuade-t-elle les victimes? La Belgique risque de se retrouver à la traîne sur le plan de l'étude de ce problème et de son approche.

Le 9 juin 2004, la ministre a créé la Commission nationale des droits de l'enfant. Où en est cette commission?

Une date de démarrage des activités a-t-elle déjà été fixée? Combien de procès-verbaux sont-ils dressés en Belgique en matière de maltraitance? Y donne-t-on suite? A combien s'élève le nombre de classements sans suite? Et celui des condamnations effectives? Combien a-t-on recensé de cas d'abus ayant entraîné la mort de l'enfant abusé?

geven zowel het aantal processen-verbaal als het aantal seponeringen een indicatie. Hoeveel gevallen leidden tot een effectieve veroordeling? Hoeveel mishandelingen zijn er jaarlijks in België die een dodelijke afloop kennen?

Kan u verklaren waarom het aantal meldingen van misbruikte kinderen in België procentueel zoveel verschilt van het aantal dat bekend is in Nederland?

01.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, de problematiek van de misbruikte kinderen eist al onze aandacht op. Alles moet in het werk worden gesteld voor een coherente en geïntegreerde aanpak tussen de verschillende, betrokken instanties en de actoren van zowel de federale overheid als van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Wat de statistieken Jeugd betreft, kon ik reeds meerdere malen zeggen dat voorzichtigheid geboden is. Bij mijn aankomst op het departement Justitie heb ik vastgesteld dat de parketten niet steeds op gelijke wijze de gegevens registreerden. Bovendien gebeurde de registratie vaak manueel. Zo werd het onderscheid tussen minderjarigen in gevaar met name wegens misbruik, en minderjarigen die een strafbaar feit pleegden of minderjarige delinquenten niet steeds geregistreerd.

Om die reden gelastte ik het NICC met de taak een statistisch instrument te ontwikkelen om registratiemethodes voor minderjarigen eenvormig te maken. Sommige wijzigingen en de toepassing ervan traden reeds in werking op 1 mei 2004. De resultaten van de registraties zullen worden nagetrokken, nadat ze enige maanden zijn toegepast.

Ik zal dus binnenkort bruikbare gegevens over minderjarige kinderen vanaf 1 mei 2004 tot mijn beschikking hebben.

Ik vroeg niettemin aan het College van procureurs-generaal om mij de gegevens over te maken die in hun bezit zijn. Ik zou deze in de loop van deze maand moeten ontvangen. Ik zal niet nalaten om ze u onmiddellijk te bezorgen.

Ik kom aan uw vraag inzake het betrekkelijk laag percentage meldingen van misbruikte kinderen in België in vergelijking met Nederland. Ik verzoek u om de ministers van de Gemeenschappen en de Gewesten die bevoegd zijn voor kinder- en jeugdhulp te ondervragen, aangezien – zoals u weet – talrijke meldingen rechtstreeks gericht zijn aan hun officieel erkende diensten en niet steeds lopen via een gerechtelijke interventie.

Ten slotte, inzake de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind werd als gevolg van een advies van de Raad van State nog een vergadering met de verschillende betrokken partijen belegd op mijn kabinet op dinsdag 21 december 2004 om de wijzigingen te onderzoeken die kunnen worden aangebracht in het samenwerkingsakkoord. De bemerkingsen van de Raad van State gingen hoofdzakelijk over de wijze waarop sommige gefedereerde entiteiten bij het akkoord betrokken zijn. De gefedereerde entiteiten hebben zich ertoe verbonden om uiterlijk in februari 2005 concrete voorstellen te formuleren.

01.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Une approche cohérente et intégrée du problème de l'abus d'enfants constitue l'une de mes priorités.

L'utilisation de statistiques concernant la jeunesse requiert une certaine prudence. Les parquets n'enregistrent pas toujours les données de manière identique. En outre, l'enregistrement s'effectue encore manuellement. J'ai demandé à l'Institut national de criminalistique et de criminologie (INCC) de mettre au point un instrument statistique destiné à uniformiser les méthodes d'enregistrement relatives aux mineurs. Certaines modifications sont déjà entrées en vigueur le 1er mai 2004 et, par conséquent, je dispose de données utilisables à partir de cette date.

J'ai demandé au Collège des procureurs généraux de me transmettre toutes les données disponibles en la matière. Je les fournirai également à la commission.

C'est aux ministres communautaires et régionaux compétents qu'il faut demander pourquoi les statistiques en matière d'enfants victimes d'abus en Belgique et aux Pays-Bas présentent des écarts aussi importants.

Une réunion s'est tenue à mon cabinet le 21 décembre 2004 à propos de la Commission nationale des droits de l'enfant. Le Conseil d'Etat avait des observations à formuler sur la manière dont certaines entités

Ik hoop zeer binnenkort het wetsontwerp inzake de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord houdende de oprichting van een Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind in het Parlement te kunnen indienen.

Wat het operationeel gedeelte betreft, gaat mijn administratie na of het haalbaar is de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind onder te brengen bij de FOD Justitie. Deze commissie is dus nog niet operationeel maar zal dat wel zijn in de loop van 2005.

fédérées sont associées à l'accord de coopération. J'attends des propositions concrètes pour février 2005. J'espère que je pourrai déposer rapidement un projet de loi à ce sujet.

Mon administration examine la possibilité d'intégrer la Commission nationale des droits de l'enfant au sein du Service public fédéral Justice. Cette commission serait opérationnelle dans le courant de l'année 2005.

01.03 Annemie Turtelboom (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Er zijn volgens mij twee zaken heel belangrijk in deze problematiek. Het eerste is meten is weten. Als men over goede statistieken beschikt, kan men immers een goede omschrijving maken van het probleem en kan men te weten komen wat de knelpunten zijn. Nu wordt er veel over gepraat omdat dit een zeer emotioneel probleem is. Het is echter ook van heel groot belang dat het wordt geobjectiveerd. Ik heb cijfers van het internet geplukt inzake meldingen bij vertrouwenscentra en processen-verbaal die werden opgesteld door de politie. Het is echter ook van belang te weten wat er nadien met die processen-verbaal gebeurt. Wordt daaraan gevolg gegeven of worden ze zonder gevolg geklasseerd? Organisaties of VZW's die daarmee bezig zijn, beweren dat 80% van de klachten worden geseponeerd en dit vaak door gebrek aan bewijs of doordat de zaken die gebeurd zijn moeilijk te bewijzen zijn. Het is precies daarom dat ik zeg dat meten weten is en dat men een emotioneel probleem moet proberen te omvatten om te weten komen wat de grootste knelpunten zijn.

01.03 Annemie Turtelboom (VLD): Mesurer, c'est savoir. Il est donc impératif de disposer de bonnes statistiques pour arriver à comprendre et à résoudre ce problème sensible.

Il faudrait que la Commission nationale des droits de l'enfant soit opérationnelle le plus rapidement possible. Nombre d'initiatives sont excellentes mais une bonne coordination s'impose.

Ten tweede, ik hoop dat de Nationale Commissie inderdaad zo snel mogelijk in werking treedt. Zoals u zelf hebt gezegd in uw antwoord is het heel belangrijk dat er een goed overleg is. Ik merk dat ook vanuit de VZW's die daarmee bezig zijn. Zij zeggen dat zij vaak een beetje op hun honger blijven zitten. Er zijn op federaal vlak door Justitie al heel goede initiatieven genomen, zoals de opnamekamers waardoor men de verklaringen van kinderen au sérieux kan nemen en deze nadien niet kunnen worden geherinterpreteerd.

Het grootste probleem daar is evenwel het gebrek aan coördinatie omwille van initiatieven op diverse niveaus. Deze initiatieven versterken elkaar niet altijd en er is soms sprake van overlapping. Vandaar dat overleg en de oprichting van die commissie, mijns inziens, van cruciaal belang zijn. Ik hoop dat die commissie in februari van start kan gaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de humane omkadering bij de geboorte van een levenloos kind" (nr. 4866)

02 Question de Mme Magda De Meyer à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'encadrement humain lors de la naissance d'un enfant mort-né" (n° 4866)

02.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag handelt over de humane omkadering van de geboorte van een levenloos kind.

Jaarlijks worden er in België honderden kinderen dood geboren. Dat is natuurlijk een drama voor de ouders. Wat erger is en waaraan wij wel iets kunnen veranderen, is natuurlijk het feit dat zij momenteel worden geconfronteerd met een vrij inhumane wetgeving die niet toelaat het doodgeboren kind te erkennen of een naam te geven.

Op de Ministerraad van 21 november 2003 werd nochtans beslist om terzake een aantal werkgroepen op te starten precies met het oog op de humane omkadering van de geboorte van een levenloos kind. De taken van de werkgroepen bestonden erin de definitie van levenloos geboren kind wettelijk vast te leggen, een verlaging van de wettelijke levensvatbaarheidsgrens te onderzoeken, het recht te creëren voor de ongehuwde vader om zijn levenloos geboren kind te erkennen, het recht te onderzoeken om de familienaam van het kind in de akte op te nemen, een wettelijke garantie op een waardige behandeling van het stoffelijke overschot van de foetus en het optimaal doortrekken van de wijzigingen van die wettelijke levensvatbaarheidsgrens naar alle bepalingen in het Burgerlijk Wetboek.

Ondertussen zijn we meer dan een jaar verder en naar aanleiding van kerstmis trok de VZW Met Lege Handen, een zelfhulpgroep van ouders van levenloos geboren kinderen, opnieuw aan de alarmbel om erop te wijzen dat de principiële beslissing op de Ministerraad meer dan een jaar geleden werd genomen en dat er tot op heden nog niets is veranderd. Ik ken zelf jammer genoeg iemand die in zo'n situatie verkeert en in de maand december opnieuw met die onmenselijke wetgeving werd geconfronteerd.

In het stadhuis probeerde hij een wettelijke regeling te krijgen, een erkenning voor het doodgeboren kind. Dat ging uiteraard niet, omwille van het feit dat de wet nog altijd niet is aangepast.

Mevrouw de minister, hoever staan we terzake?

Is er al enig licht aan het einde van de tunnel?

02.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, de commissie voor de Justitie van de Senaat heeft een eerste vergadering gewijd aan een wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving betreffende de levenloos geboren kinderen. Ik heb naar aanleiding daarvan het voorstel onderzocht en tijdens de bespreking meerdere suggesties geformuleerd. Sindsdien is het wetsvoorstel niet opnieuw op de agenda van de commissie voor de Justitie geplaatst. Ik kan uiteraard niet vooruitlopen op het resultaat van die besprekingen.

Het wetsvoorstel voorziet onder meer om aan de ouders van een levenloos geboren kind de mogelijkheid te geven om het een naam te geven, naast de voornaam die momenteel reeds mag worden gegeven. Alhoewel de naam een element van de persoonlijkheid is, heeft de naamgeving geen ander juridisch gevolg. Ik steun dat voorstel dus.

Ik ben van mening dat het niet wenselijk is om het huidige verschil op

02.01 Magda De Meyer (sp.a-spirit): L'association des parents qui ont perdu un bébé 'Met lege handen' a encore récemment actionné la sonnette d'alarme. Le 21 novembre déjà, le Conseil des ministres avait décidé de lancer plusieurs groupes de travail en vue de l'élaboration d'une réglementation plus humaine en matière d'enfants mort-nés mais les résultats de cette initiative se font toujours attendre. Quel est l'état d'avancement de ces travaux?

02.02 Laurette Onkelinx, ministre: La commission de la Justice du Sénat a déjà consacré une réunion à la proposition de loi modifiant la réglementation relative aux enfants nés sans vie. J'ai formulé quelques suggestions à cette occasion. Cette proposition prévoit notamment que les parents peuvent donner à leur enfant mort-né non seulement un prénom, mais également un patronyme. J'adhère à cette proposition. Depuis, la proposition n'a toutefois plus été inscrite à l'ordre du jour de la commission du Sénat.

te heffen tussen de levenloos geboren kinderen die levensvatbaar zijn en de niet-levensvatbare en levenloos geboren foetussen.

Ik denk dat het belangrijk is dat men een limiet voorziet. Die vraag zal zeker aan de orde komen tijdens het parlementair debat.

Op dat moment kan men kennisnemen van de adviezen van psychologen over de invloed die een dergelijke mogelijkheid zou hebben op het rouwproces van de ouders van een niet-levensvatbaar en levenloos geboren foetus. Ik ben er niet van overtuigd dat de mogelijkheid om een akte van aangifte van een levenloos geboren foetus op te laten maken, wat momenteel niet mogelijk is, de ouders zal helpen bij het verzachten van hun verdriet.

Ik overweeg daarentegen de mogelijkheid om aan het voorstel betreffende het levensvatbaar maar levenloos geboren kind terugwerkende kracht te verlenen. Dit zou het de ouders die hun kind hebben verloren tijdens het jaar dat voorafgaat aan de inwerkingtreding van de wet mogelijk maken om dat kind een naam en voornaam te geven en het te begraven.

02.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, ik ben heel blij dat de minister de terugwerkende kracht aankondigt van het wetsvoorstel. Ik denk dat dit heel belangrijk is. Hier zijn heel veel mensen bij betrokken. Het gaat om schrijnende situaties. Ik ben het ermee eens dat het belangrijkste voor de ouders is dat ze een naam kunnen geven en dat de vader het kan erkennen. Ik denk dat dit de twee voornaamste zaken zijn op het emotionele vlak. Ik denk dat de rest niet zo belangrijk is. Als dit met terugwerkende kracht zou kunnen worden geregeld, zou dat een goede zaak zijn.

Ik begrijp dat de minister dit nu verder laat afhangen van het parlementair initiatief.

Er wordt dus gewacht op de voortzetting van de bespreking in de Senaat. Of gaat u zelf met een ontwerp komen? Het stoort mij eigenlijk dat het zo lang blijft hangen, terwijl er over grote lijnen consensus bestaat, denk ik.

02.04 Laurette Onkelinx, ministre: C'est toujours le problème du choix. L'arriéré en matière de projets de loi est assez important dans cette commission, tout comme au Sénat. Régler le problème via un projet de loi signifie une procédure longue: projet, avis du Conseil d'Etat, deuxième lecture, dépôt. À mon avis, on ne peut pas imaginer le vote avant 2006. Par contre, l'affaire peut aller plus vite à travers une proposition de loi, vu qu'elle est déjà à l'ordre du jour au Sénat. Personnellement, je privilégie la voie rapide.

Contrairement à ce que j'ai dit, c'est à nouveau à l'ordre du jour au Sénat. Il me semble donc qu'à travers des amendements du gouvernement, nous pourrions aller plus rapidement et proposer à la Chambre, après le vote au Sénat, un projet allant davantage dans le sens de ce que vous avez proposé.

02.05 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mevrouw de minister, betekent dat dat we eigenlijk kunnen zeggen dat er in 2005 een oplossing gevonden moet kunnen worden voor de betrokken ouders?

J'estime inopportune la suppression de la distinction entre les enfants nés sans vie qui sont viables et les fœtus nés sans vie et non-viables. Je ne suis pas convaincue que le fait de pouvoir dresser un acte de naissance pour un fœtus né sans vie puisse atténuer le chagrin des parents. J'envisage toutefois d'octroyer un effet rétroactif à la proposition relative aux enfants viables mais nés sans vie, pour l'année précédant l'entrée en vigueur de la loi.

02.03 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Sur le plan émotionnel, il est important que les parents puissent donner un nom à leur enfant et que le père puisse le reconnaître. J'approuve dès lors résolument l'entrée en vigueur avec effet rétroactif de la proposition de loi.

La ministre attend-t-elle d'autres initiatives de la commission du Sénat?

02.04 Minister **Laurette Onkelinx**: Er is een aanzienlijke achterstand. Tussen het indienen van een wetsontwerp en de afkondiging van de wet verloopt veel tijd. Er staat al een wetsvoorstel op de agenda van de Senaat zodat we door het indienen van regeringsamendementen de zaak sneller kunnen afhandelen.

02.05 **Magda De Meyer** (sp.a-spirit): La proposition de loi entrera-t-elle encore en vigueur en 2005?

02.06 Laurette Onkelinx, ministre: C'est mon vœu. Nous partageons les mêmes convictions. Cependant, si l'on constate que cela traîne au Sénat qui doit examiner un grand nombre de projets de loi de la Chambre ainsi que toute la réforme du Code de procédure criminelle, la Chambre peut prendre une initiative. Je ne vois aucun inconvénient à prendre moi-même l'initiative mais une initiative parlementaire largement cosignée pourrait certainement présenter un caractère d'urgence accepté par cette commission. Je n'y vois pas d'inconvénient, bien au contraire.

02.06 Minister Laurette Onkelinx: Dat wens ik althans. Als de behandeling in de Senaat aansleept, heb ik geen enkel bezwaar tegen een parlementair initiatief dat in de Kamer een brede steun zou genieten.

02.07 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Merci beaucoup, madame la ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- de heer **Servais Verherstraeten** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de afwezigheid van reglementering voor het internetgokken" (nr. 4890)

- de heer **Jan Mortelmans** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het internetgokken" (nr. 4919)

03 Questions jointes de

- **M. Servais Verherstraeten** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'absence de réglementation en matière de paris sur internet" (n° 4890)

- **M. Jan Mortelmans** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les paris en ligne" (n° 4919)

03.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mevrouw de minister, wij hebben in het kader van de programmawet eigenlijk al besprekingen gevoerd over de Kansspelcommissie en de regelgeving over het gokken.

03.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Selon la Commission des jeux de hasard, le nombre de Belges qui parient régulièrement sur internet est en forte augmentation. Environ 8% d'entre eux sont vraiment intoxiqués et l'âge moyen des parieurs ne cesse de baisser. Pour cette raison, la commission des jeux de hasard demande l'élaboration d'une réglementation stricte en matière de paris sur internet.

Tijdens de kerstvakantie kwam dan ook in de media de vraag die aan u en uw kabinet zou zijn gericht om het internetgokken te reglementeren. De Kansspelcommissie schat dat 90.000 Belgen geregeld een gok wagen op het internet en dat aantal blijft stijgen. Ook in onze buurlanden blijkt zulks het geval te zijn. Ook de omzet die daarmee gepaard gaat, blijkt drastisch te stijgen. Uit studies blijkt dat zelfs 8% van de internetgokkers verslaafd is.

Quand la Commission des jeux de hasard a-t-elle formulé cette demande? Pourquoi les paris sur internet n'ont-ils pas été réglementés dans le cadre de la loi-programme? Qu'en est-il de l'adaptation de la loi sur les jeux de hasard et quelles sont les lignes de force de la modification de la loi? Pourquoi des poursuites ne sont-elles pas engagées contre les responsables de sites de paris malhonnêtes?

Een belangrijke en gevaarlijke evolutie is dat de leeftijd van de spelers van internetgokken steeds afneemt. Steeds meer jonge mensen die zeer vertrouwd zijn met het internet, gokken zonder enige vorm van sociale controle op het internet.

De Kansspelcommissie en zelfs ook de uitbaters van gokwebsites zijn vragende partij om dat internetgokken te reglementeren, te meer omdat strafklachten terzake blijkbaar voortdurend worden geseponeerd.

Eenzijds is er een strikte reglementering op casino's en kansspelinrichtingen, controle op lunaparken en cafés. Anderzijds zou de steeds toenemende markt van internetgokken niet gereguleerd worden.

Mevrouw de minister, ik heb dan ook de volgende vragen voor u.

Heeft de Kansspelcommissie inderdaad de vraag gesteld tot reglementering? Van wanneer dateert die vraag? Hoe is die u ter kennis gebracht?

Wij hebben die wetgeving besproken in de programmawet. Waarom werd het specifieke aspect dan ook niet mee in de programmawet opgenomen, om vergunningen in te voeren voor gokwebsites?

Hebt u reeds stappen ondernomen voor een aanpassing van de wet op de kansspelen? Hoever staat u daarmee? Wat moeten voor u krachtlijnen zijn met betrekking tot die problematiek?

Wat is de reden van een gebrek aan strafrechtelijke vervolging van malafide gokwebsites?

03.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Mevrouw de minister, de Kansspelcommissie vraagt inderdaad dat de federale regering een reglementering zou invoegen met betrekking tot het internetgokken.

Die commissie trekt aan de alarmbel, omdat het internetgokken onrustwekkende proporties zou aannemen. De juiste omvang van dat fenomeen is in ons land echter niet bekend. Het zou momenteel inderdaad gaan om 90.000 gokkers. In Nederland is er wel onderzoek verricht naar dat fenomeen en daar zou in 2004 voor zo'n 144 miljoen euro zijn vergokt via het internet.

Zoals de alcohol- en de drugsverslaving, denk ik dat ook de gokverslaving tot een van de meest ernstige problemen in onze samenleving behoort. Duizenden werden er al het slachtoffer van, alsook de omgeving van de verslaafden deelt in de klappen. De verslaafden worden ook steeds jonger.

In de praktijk gebeurt er weinig met de klachten.

De wet van 1999 op de kansspelen had als bedoeling om het gokken onder controle te houden. Tot op de dag van vandaag worden er nog altijd KB's gepubliceerd naar aanleiding van die wet. Ik stel dus vast dat het allemaal bijzonder traag gaat. Ik stel ook vast dat de wet niet meer voldoet om tegemoet te komen aan de evolutie op het gebied van gokken via het internet bijvoorbeeld.

De wet van 1999 is ondertussen twee keer gewijzigd via de programmawet. In 2003 heeft de vorige minister van Justitie het middel van de programmawet aangewend, enkel en alleen om de rentabiliteit van de kansspelinrichtingen te beogen. Het ging daarbij over een verdubbeling van het toegestane uurverlies en het toestaan van kredietkaarten. Dat had weinig of niets met de bescherming van de spelers te maken.

Vorige maand hebt u de programmawet gebruikt om een bepaling in te voeren om de thuisspelers te beschermen. Althans, dat was volgens u toch de bedoeling. Ik twijfel eraan of dat zo is. Volgens ons is de enige correcte manier om de problematiek van de thuisspelers aan te pakken, hetzij via de televisie, hetzij via de computer, is volgens mij een grondige wetswijziging. U zei in de commissie zelf dat de wet zou worden aangepast. Ik hoop dat u daarmee deze problematiek bedoelde en dan vooral de bescherming van de thuisspelers en de bestrijding van de gokverslaving. Ik hoop dat u het

03.02 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): La Commission des jeux de hasard demande que les paris sur internet soient réglementés d'urgence, surtout parce que les plaintes déposées à ce sujet sont systématiquement classées sans suite. Il est évident que la loi de 1999 n'est plus suffisante. Nous espérons que la modification de la loi sera axée sur la protection des joueurs.

La ministre dispose-t-elle de chiffres concernant l'augmentation des paris sur internet? Quelle est la position du gouvernement par rapport à ce fléau qui prend de l'ampleur? Des mesures ont-elles déjà été prises pour endiguer le phénomène?

niet bekijkt vanuit een visie van het stijven van de Staatskas.

Ik sluit mij uiteraard aan bij de vragen van collega Verherstraeten. Ik zou nog graag vernemen of u cijfermateriaal hebt over de omvang van de problematiek van het internetgokken en of u reeds maatregelen hebt voorbereid, in casu een wetwijziging misschien, om het internetgokken aan banden te leggen. Ik dank u bij voorbaat voor uw antwoord.

03.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Reeds bij het opstellen en de inwerkingtreding van de huidige wet van 7 mei 1999 werd geopperd dat, gezien de opkomst van het internet, een wetwijziging in de toekomst nodig zou zijn. Een eerste advies van de Kansspelcommissie in de materie dateert van februari 2002. Bij het opstellen van een dergelijke wetwijziging dient er evenwel rekening te worden gehouden met een hele reeks elementen.

Artikel 4 van de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers bepaalt uitdrukkelijk dat het verboden is om, in welke vorm, op welke plaats en op welke rechtstreekse of onrechtstreeks manier dan ook, kansspelen of kansspelinrichtingen te exploiteren, tenzij die overeenkomstig de wet zijn toegelaten.

Internetsites die kansspelen aanbieden in België, zijn overeenkomstig dit artikel strafbaar. Er is dus wel sprake van een reglementering in die zin dat alle kansspelen aangeboden via het internet, verboden zijn indien zij toegankelijk zijn in België. De enige uitzondering hierop is artikel 7 van de wet van 19 april 2002 tot rationalisering en het beheer van de Nationale Loterij. Krachtens dat artikel heeft de Nationale Loterij het recht kansspelen aan te bieden via informatiemiddelen zoals ook het internet. Tevens moet rekening worden gehouden met de rechtspraak van Europees Hof van Justitie. Cross boarding gaming zoals via internet is binnen de Europese Unie onderworpen aan het vrij verkeer van diensten. Restricties hierop moeten uiterst limitatief worden geïnterpreteerd. De bescherming van de spelers kan hierop een mogelijke uitzondering zijn.

Om aan die opmerkingen tegemoet te komen, is het noodzakelijk een uitgebreide studie te maken van de materie. Een studie over kansspelen met als inhoud de juridische definitie en een geoptimaliseerd beleid terzake werd besteld bij de Katholieke Universiteit Leuven en zal klaar zijn in juli 2005. Na die studie kan een duidelijk beeld van het aanbod van alle mogelijke kansspelen worden gevormd en een duidelijke coherente wetgeving worden opgesteld.

Het fenomeen van internetgokken vertoont een stijging, enerzijds, van zowel aanbieders van die spelen als, anderzijds, van spelers. Het absolute verbod zoals het op dit ogenblik bestaat, is wellicht niet houdbaar. Een genuanceerde reglementering dringt zich op. Het voorstel van de Kansspelcommissie om een vergunning in te voeren voor gokwebsites, dient nog aan een grondige evaluatie te worden onderworpen om een coherente en adequate wetgeving te verwezenlijken. De Kansspelcommissie heeft tijdens haar vergadering van 5 januari 2005 trouwens besloten de materie verder te onderzoeken. De belangrijkste krachtlijn van de wetgeving zal de bescherming van de spelers zijn. Door het in te voeren vergunningsbeleid kan een duidelijk onderscheid worden gemaakt

03.03 **Laurette Onkelinx**, ministre: En février 2002 déjà, la Commission des jeux de hasard avait laissé entendre que l'essor d'internet allait nécessiter une modification de la loi de 1999. Selon l'article 4 de cette loi, les sites internet qui proposent des jeux de hasard sont en effet punissables. La seule exception à cette règle concerne la Loterie nationale. Dans le même temps, le jeu sur internet est soumis au principe de libre circulation des services au sein de l'Union européenne et est donc difficile à réglementer. La KUL publiera en juillet 2005 une étude concernant les jeux de hasard et une législation cohérente sera ensuite élaborée.

Le phénomène des paris sur internet nécessite une réglementation nuancée. La proposition de la Commission des jeux de hasard visant à instaurer une licence pour les sites de paris sur internet doit encore être évaluée. La protection des joueurs constituera le principe essentiel de la modification de la loi. L'octroi de licences permettra de distinguer les sites internet fiables des sites internet douteux et assurera une sécurité totale au joueur. Nous pouvons également obliger les casinos internet à vérifier l'âge des joueurs par le biais de la carte de crédit.

Il s'avère souvent difficile de poursuivre ces casinos en justice parce qu'ils sont établis sur des îles exotiques. Des plaintes déposées par la Commission des jeux de hasard font actuellement l'objet d'une enquête d'information, d'autres ont entraîné la suppression des jeux de hasard

tussen bonafide en malafide websites. Dat onderscheid is niet alleen van belang voor de overheid en de gerechtelijke instanties, maar eveneens voor de spelers.

De speler kan er zeker van zijn dat hij, door het toezicht dat op de website wordt verricht door de vergunningsverlenende overheid, veilig kan spelen. Op deze wijze zal er een garantie zijn dat, bijvoorbeeld, persoonsgegevens niet worden misbruikt voor allerlei spammail of misbruik van bankkaartgegevens, dat de aangeboden spelen randomgeneratoren bevatten en er niet bij voorbaat voor zorgen dat het casino zal winnen en dat de winsten daadwerkelijk worden uitbetaald aan de speler. Zo kan de verplichting worden opgelegd aan vergunde internetcasino's om de leeftijd van de spelers te controleren via, bijvoorbeeld, de kredietkaartgegevens. Op deze wijze kan worden voorkomen dat minderjarigen gaan spelen.

Het gebrek aan strafrechtelijke vervolging kan worden verklaard door het gegeven dat deze personen of bedrijven die internetkansspelen aanbieden heel vaak zijn gevestigd op exotische eilanden. Tegen diverse bedrijven die vanuit België deze kansspelen aanbieden, heeft de Kansspelcommissie een proces-verbaal opgesteld en deze overgezonden aan de bevoegde parketten. In enkele zaken is hiervoor nu een opsporingsonderzoek aan de gang. Er zijn ook gevallen waarbij de uitbater van de website zich in orde heeft gesteld met de Belgische wetgeving, de verboden kansspelen heeft verwijderd en alleen nog amusementsspelen aanbiedt.

Het repressief beleid werd besproken op diverse vergaderingen met zowel het federaal parket, het parket-generaal als de National Computer Crime Unit. Het resultaat was dat vervolgingen wegens materiële redenen quasi onmogelijk waren.

Concreet cijfermateriaal inzake het internetgokken in België bestaat niet. Wel kan worden verwezen naar een studie van december 2004, opgesteld in opdracht van het Nederlands College van Toezicht op de Kansspelen. Deze studie heeft aangetoond dat 5,3% van de bevolking deelneemt aan een of meerdere betalende geldspelen via internet. Gemiddeld geven deze spelers 35 euro per maand uit aan e-gaming. Deze studie is te vergelijken met de situatie in België, aangezien hier dezelfde websites actief zijn.

03.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in het tweede deel van uw antwoord haalt u mogelijke voorbeelden aan met betrekking tot deze wetgeving. Een reglementering zou tot een win-winsituatie kunnen leiden. De speler die de gok waagt, zou meer garanties hebben een eerlijke kans te krijgen, iets wat thans niet het geval is. Gegevens over de spelers zouden gekend kunnen zijn zodat geldstromen kunnen worden gevolgd. We weten allemaal dat er in dat milieu veel geld omgaat, ook geld met een criminele oorsprong. Technisch is het mogelijk dat schermen uitvallen als een bepaald bedrag bereikt wordt. Een andere mogelijkheid is ontradingsboodschappen op het scherm laten aanfloepen.

Mevrouw de minister, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat u en uw voorganger veel tijd hebben verloren wellicht ten koste van een groep gokverslaafden die hiervoor de rekening gepresenteerd krijgen. Het advies van de Kansspelencommissie dateert reeds van februari

interdits sur le site internet concerné.

S'il n'y a pas, en Belgique, de données chiffrées concrètes concernant les jeux de hasard sur internet, il ressort d'une étude néerlandaise que 5,3% de la population y participent et que la somme consacrée à l'e-gaming s'élève à 35 euros par mois.

03.04 Servais Verherstraeten (CD&V): J'en conclus qu'il existe de nombreuses possibilités de s'attaquer à ce problème mais que la ministre a perdu beaucoup de temps. Il est inouï que l'avis de la Commission des jeux de hasard date de février 2002 et que la ministre ne commande une étude universitaire que maintenant. J'attire votre attention sur le fait qu'outre des poursuites pénales, des mesures civiles sont envisageables. Par surcroît, il est très curieux que la réglementation en matière de jeux téléphoniques, notamment par SMS, soit

2002. Vandaag antwoordt u dat u een studie wenst te laten uitvoeren en de resultaten grondig wilt evalueren. U hebt drie jaar verloren laten gaan. Ondanks de criminele feiten die gepleegd worden en de overtredingen van de wet hebt u moeten vaststellen dat men niet vervolgt, al of niet omwille van materiële omstandigheden die ook reeds geruime tijd gekend zijn. Men had ervoor moeten zorgen dat die materiële noden verholpen werden of men had wetgevende initiatieven moeten nemen.

Bovendien is er niet alleen de mogelijkheid om strafrechtelijk te vervolgen, er bestaan ook mogelijkheden om onmiddellijk burgerlijk tussen beide te komen zodat dergelijke sites onmiddellijk verdwijnen. Men kan ook gesprekken voeren met de providers inzake responsabilisering.

Mevrouw de minister, u erkent het probleem. Na drie jaar zult u het probleem bestuderen. Ik stel evenwel een merkwaardige evolutie vast met betrekking tot de problematiek. Enerzijds bevat de programmawet maatregelen om telefonie en sms-spelletjes te versoepelen. Anderzijds erkent u een probleem zonder echter een antwoord te bieden en hebt u gedurende drie jaar stilgezeten. Een spijtige vaststelling, mevrouw de minister, voor een probleem met grote sociale repercussies voor de groep van mentaal en/of financieel zwakkere mensen die niet over de mogelijkheden of de middelen beschikken om aan bepaalde verleidingstrucs te weerstaan. Ik betreur dit ten zeerste.

Bij gebrek aan een initiatief van uwentwege zal CD&V terzake een wetsvoorstel indienen.

03.05 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Mevrouw de minister, ik kan mij volledig aansluiten bij de repliek van de heer Verherstraeten. Ik hoop alleszins dat er grondig werk wordt gemaakt van een reglementering. Wij hebben immers vastgesteld dat de wet niet functioneert of dat ze niet wordt toegepast. Dit zal in de toekomst dus niet gebeuren via KB's of programmawetten, maar via een heuse wetswijziging na de evaluatie.

Ik stel samen met de heer Verherstraeten ook vast dat u in 2002 al op de hoogte was van een advies van de Kansspelcommissie, maar dat u tot nu hebt gewacht om een studie te bestellen, die pas in juli klaar zal zijn. Ik vind dat bijzonder jammer. Er is bijzonder veel tijd verloren gegaan voor een probleem, waarvan u op de hoogte bent. Mevrouw de minister, ik kan u verzekeren dat, als er de volgende maanden geen initiatief van de regering komt, wij zelf voor een wetgevend initiatief zullen zorgen. Wij hebben trouwens na de eerste wijziging via de programmawet ook een wetsvoorstel ingediend om iets te doen aan de problematiek van het gokken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Mme Anne Barzin à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'application de la réforme Copernic dans les greffes et les parquets" (n° 4814)

04 Vraag van mevrouw Anne Barzin aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de toepassing van de Copernicus-hervorming in de griffies en de parketten" (nr. 4814)

04.01 Anne Barzin (MR): Monsieur le président, madame la ministre,

assouplie dans la loi-programme alors que le gouvernement admet que les paris sur Internet posent problème tout en n'ayant rien fait pendant trois ans pour y remédier. Les personnes qui sont enclines à céder à ce genre de tentations sont insuffisamment protégées. Je déposerai une proposition de loi très prochainement.

03.05 Jan Mortelmans (Vlaams Belang): Je me rallie entièrement au point de vue de M. Verherstraeten. La réglementation ne doit pas être adaptée par le biais d'arrêtés royaux ou de lois-programmes, mais par le biais d'une modification de la loi. Si le gouvernement ne prend aucune initiative en la matière, nous le ferons. Au demeurant, je constate que la ministre était informée depuis tout un temps déjà de l'avis de la Commission des jeux de hasard, mais qu'elle vient seulement de commander une étude.

04.01 Anne Barzin (MR): Kan u

je souhaiterais avoir des informations sur l'évolution de la mise en œuvre des dispositions du protocole 249 du 1er avril 2003 signé entre les ministres de la Justice, du Budget, de la Fonction publique, d'une part, les organisations représentatives du personnel des greffes et des parquets, d'autre part, en ce qui concerne les niveaux B à D.

En effet, selon mes informations, en dehors de la prime Copernic (mesure linéaire de 1% et congés payés) et le blocage de la procédure d'évaluation, de nombreux points n'ont pas encore fait l'objet d'une étude de fond.

Madame la ministre, pourriez-vous dès lors me donner de plus amples informations concernant la mise en œuvre du protocole 249 dans son entièreté?

Pensez-vous pouvoir accéder à la demande du personnel des greffes et parquets avant la fin de la législature?

Pouvez-vous me donner le planning de mise en œuvre de ce protocole?

Enfin, étant donné qu'aucun accord n'a encore été trouvé en ce qui concerne le niveau A, je voudrais savoir si vous comptez bientôt entamer des négociations allant dans ce sens.

04.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, je peux vous signaler que plusieurs points importants du protocole 249 du 1er avril 2003 ont fait l'objet d'une exécution complète. Il s'agit notamment de l'augmentation de 1% pour les niveaux 4, 3, 2 et 2+, l'octroi d'un pécule de vacances à certains membres du personnel des services qui assistent le pouvoir judiciaire. Cela a été fait par le biais de l'arrêté royal du 28 septembre 2003. Le système d'évaluation a fait l'objet d'une suppression partielle par la loi du 8 juillet 2004 modifiant l'article 287ter du Code judiciaire.

Un arrêté ministériel pris le 13 juillet 2004 a porté exécution des arrêtés royaux déterminant le cadre du personnel des grades de traducteur, de rédacteur et d'employé des greffes et des parquets (augmentation des normes de programmation sociale à 15%).

Un autre arrêté royal du 14 juillet 2004 a été adopté, modifiant l'arrêté royal du 16 mars 2001 relatif aux congés et aux absences accordés à certains membres du personnel des services qui assistent le pouvoir judiciaire, ainsi qu'une circulaire du 20 septembre 2004.

De plus, certains dossiers en cours, notamment la prime d'intégration pour les membres du personnel des niveaux 3 et 4 mais aussi l'augmentation salariale de 1% accordée aux référendaires, juristes de parquets, greffiers et secrétaires de parquets ont fait l'objet d'une anticipation afin que les travailleurs ne soient pas préjudiciés.

Pour ce qui concerne le premier point, l'arrêté royal est dans sa phase finale d'élaboration. En ce qui concerne le second point, l'avant-projet a été soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Nous venons de recevoir l'avis officieux le 16 décembre 2004. Comme vous le constatez, l'élaboration de la norme suit son cours et, je le répète, les travailleurs ne subissent aucune conséquence négative de la longue procédure.

ons nader inlichten over de uitvoering van het protocol 249 van 1 april 2003? Naar verluidt zouden heel wat punten niet grondig onderzocht zijn.

Zal u het verzoek van het griffie- en parketpersoneel nog tijdens deze zittingsperiode inwilligen? Kan u wat dat betreft een tijdpad opgeven?

Zal u ten slotte onderhandelingen aanknopen met het oog op een akkoord voor de ambtenaren van niveau A?

04.02 **Minister Laurette Onkelinx**: Verscheidene belangrijke punten van het protocol 249 werden volledig ten uitvoer gelegd. Zo werd de loonsverhoging van 1 procent voor de niveaus 4, 3, 2 en 2+ toegekend en kregen bepaalde personeelsleden recht op vakantiegeld via het koninklijk besluit van 28 september 2003.

De evaluatieregeling werd gedeeltelijk afgeschaft krachtens de wet van 8 juli 2004 tot wijziging van artikel 287ter van het Gerechtelijk Wetboek. Andere bepalingen van het protocol 249 worden uitgevoerd bij het ministerieel besluit van 13 juli 2004, het koninklijk besluit van 14 juli 2004 en de omzendbrief van 20 september 2004. Voor dossiers als de integratiepremie voor het personeel van niveau 3 en 4 en de loonsverhoging werd op een definitieve tekst vooruitgelopen.

Het koninklijk besluit betreffende het eerste punt is inmiddels bijna rond, en met betrekking tot het voorontwerp betreffende het tweede dossier heeft de Raad van State op 16 december 2004

Le masterplan a déjà été exécuté dans le contexte des carrières actuelles puisque la nouvelle carrière n'est pas encore effective. Là aussi, j'ai voulu anticiper: les arrêtés royaux en question ont été discutés le 20 décembre dernier au Comité de secteur III et un accord a été enregistré. Ici aussi, la procédure suit son cours.

Les formations dites "Théâtre d'entreprise" ont eu lieu en octobre 2004 et d'autres projets sont encore en cours. Mon administration vient de finaliser l'avant-projet réformant les carrières et les rémunérations du personnel des greffes et des secrétariats de parquets.

A été déposé à la Chambre, le 17 décembre dernier, un projet de loi ayant pour objectif l'adaptation des conditions linguistiques imposées au personnel des greffes et parquets aux exigences de la fonction exercée (examen linguistique à deux niveaux). Ce texte sera, je l'espère, prochainement discuté devant cette commission.

Mon administration vient de terminer les travaux relatifs aux familles-fonctions. Les projets, en cours de traduction, seront soumis très prochainement à la discussion avec les organisations syndicales.

En ce qui concerne les carrières B, C et D, un engagement a été pris à l'égard des organisations syndicales pour que l'ensemble soit terminé durant le premier trimestre 2005. Il faut toutefois relever que l'organisation judiciaire nous impose de travailler par modification du Code judiciaire, ce qui signifie des avant-projets de loi bicaméraux dont l'élaboration nécessite un certain temps. Cela ne facilite évidemment pas une implémentation rapide des réformes décidées.

En ce qui concerne les niveaux A, je me suis engagée à commencer les discussions dans le courant du mois de février prochain.

Enfin, sachez aussi que je verrai à nouveau les organisations syndicales le 12 janvier; à l'ordre du jour de cette réunion figurent l'état d'avancement du protocole n° 249 ainsi que la communication sur les travaux programmés dans les bâtiments judiciaires en 2005.

officieus een gunstig advies uitgebracht.

De procedure voor de uitwerking van de norm loopt. De procedure sleept inderdaad aan, maar dat heeft verder geen negatieve gevolgen voor de werknemers.

Het masterplan werd reeds ten uitvoer gelegd. Naar aanleiding van het sectorcomité III van 20 december 2004 werd ter zake een akkoord bereikt en de vooropgestelde procedure wordt gevolgd.

De opleidingen aan de hand van bedrijfstheater vonden plaats tijdens de maand oktober. Mijn administratie is klaar met het voorontwerp van wet tot hervorming van de loopbanen en van de bezoldiging van het personeel van de griffies en de parketsecretariaten en werkt nog aan de functiefamilies. Ik hoop voorts dat we binnenkort het wetsontwerp tot wijziging van de taalvereisten, dat op 17 december 2004 bij de Kamer werd ingediend, zullen kunnen bespreken.

Wat de loopbanen B, C en D betreft, werd de vakbonden beloofd dat een en ander in de loop van het eerste trimester van 2005 rond zou zijn.

De wetsontwerpen tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek moeten door beide Kamers worden goedgekeurd en vergen dan ook meer tijd.

De besprekingen met betrekking tot het niveau A zullen in de loop van februari 2005 van start gaan. Tot slot is er op 12 januari eerstkomend een bijeenkomst met de vakbonden, waarop de voortgang van het protocol 249 en van de voor 2005 geplande werken in de gerechtsgebouwen aan bod zal komen.

04.03 Anne Barzin (MR): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse très complète.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de uitbreiding van de bevoegdheden van de commissaris-generaal van de federale politie" (nr. 4901)**

05 **Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élargissement des compétences du commissaire général de la police fédérale" (n° 4901)**

05.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil in de eerste plaats naar aanleiding van mijn eerste vraag van het nieuwe jaar mijn beste wensen aanbieden aan de vice-eerste minister. Ik wens haar zeer veel arbeidsvreugde toe en in de mate waarin ik daartoe kan bijdragen, zal ik dat zeer graag doen. Ik wens haar vooral veel levensvreugde, maar ik vrees dat ik daar geen grote bijdragen aan zal kunnen, mogen of moeten leveren. Ik ben er alleszins van overtuigd, mevrouw de vice-eerste minister, dat wij ook dit jaar zeer boeiende discussies zullen hebben in de commissie voor de Justitie. U weet dat wij die discussies zullen aanwakkeren met heel constructieve uiteenzettingen. Ik ben ervan overtuigd dat de agenda zoals die nu voorligt, voor ons beiden een uitdaging zal zijn om het vertrouwen in de justitie te herstellen, wat onze gemeenschappelijke drijfveer is in ons doen en handelen.

Sorry, voorzitter, dat ik even buiten het kader wou gaan maar ik dacht dat dit ogenblik van het jaar daartoe een gelegenheid zou kunnen zijn.

Precies in het kader van constructieve initiatieven hebben wij samen met collega Verherstraeten een aantal vragen ingediend, ook op deze eerste vergadering van het nieuwe jaar. Een vraag heeft betrekking op het evaluatieverslag over de commissaris-generaal van de federale politie.

Mevrouw de vice-eerste minister, het evaluatieverslag is opgemaakt door het vast comité van toezicht op de politiediensten in opdracht van de regering. Het is niet mijn bedoeling een vraag te stellen met betrekking tot de evaluatie van de persoon van de commissaris-generaal. Dat zou helemaal niet op zijn plaats zijn. De vraag heeft echter wel betrekking op een toch zeer opvallende reactie van de minister van Binnenlandse Zaken op dat verslag. Hij heeft gezegd dat wij uit het verslag moeten concluderen dat de commissaris-generaal meer macht en meer bevoegdheden zou moeten krijgen.

Welnu, ik moet u zeggen dat ik zelf niet goed weet welke bevoegdheden de commissaris-generaal nog meer zou moeten krijgen, op het gevaar in de situatie terecht te komen van de commandant van de rijkswacht. Destijds hebben we die situatie samen met collega's hier aanwezig geëvalueerd en zijn we tot de conclusie gekomen dat een te grote machtsconcentratie een risico met zich mee zou brengen in plaats van een toegevoegde waarde te betekenen voor de federale politie in het algemeen en het veiligheidsbeleid in het bijzonder.

Mevrouw de minister, ik stel u daar een aantal concrete vragen over, omdat wij er altijd van uitgegaan zijn dat de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken gelijkelijk bevoegd zijn voor de materie, waarbij een evenwicht was gezocht tussen Justitie en Binnenlandse Zaken ten opzichte van de veiligheidsproblematiek. Uw bevoegdheid terzake is belangrijk, zeker wat betreft de materie die betrekking heeft op de

05.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Je suis convaincu que 2005 sera également une année riche en discussions intéressantes avec la ministre. Nous avons l'intention d'intervenir de manière constructive. Le défi auquel nous sommes confrontés est de rétablir la confiance en la Justice.

Le ministre de l'Intérieur a conclu de la lecture d'un rapport d'évaluation du Comité P qu'il fallait donner plus de pouvoir au commissaire général de la police fédérale. Pourtant, l'exemple de l'ancien commandant de la gendarmerie nous a montré qu'une trop grande concentration du pouvoir est risquée et n'offre aucune valeur ajoutée.

Par ailleurs, les ministres de l'Intérieur et de la Justice sont également compétents en la matière. Une concertation a-t-elle déjà eu lieu entre les deux ministres? La ministre de la Justice souhaite-t-elle également octroyer plus de pouvoir au commissaire général? Quelles conclusions tire-t-elle du rapport d'évaluation?

gerechtelijke zuil en de bevoegdheden van de commissaris-generaal op de gerechtelijke zuil.

Heeft de minister van Binnenlandse Zaken met u overlegd over dit evaluatieverslag en over de conclusies die hieruit moeten worden getrokken op het beleidsmatige vlak? Hebben jullie dit evaluatieverslag samen besproken? Gaat u akkoord met de conclusie van de minister van Binnenlandse Zaken dat de commissaris-generaal meer macht en meer bevoegdheden zou moeten krijgen? Mijnheer de voorzitter, dit waren de vragen die ik aan de vice-eerste minister wou stellen.

05.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, monsieur Van Parys, à mon tour, je vous présente mes meilleurs vœux ainsi, comme je l'ai déjà dit, qu'à l'ensemble des membres de cette commission.

Monsieur Van Parys, vous annoncez que l'année 2005 sera différente de l'année 2004, que l'opposition sera certainement encore plus constructive que par le passé, qu'il y aura – c'est là une question centrale - une volonté de participer de manière positive à des changements en faveur des justiciables sans faire de différence entre les partis, et j'en suis ravie. Je suis persuadée que si chacun travaille de manière constructive, nous pourrons rendre au citoyen plus de confiance en la justice. Comme vous, j'espère que 2005 connaîtra ce changement.

En ce qui concerne votre question, je vous dirai d'emblée que je ne souhaite pas m'exprimer aujourd'hui sur le contenu de l'évaluation, ni sur les propos "à chaud" de mon collègue de l'Intérieur.

Ik wacht tot ik van de leden van de evaluatiecommissie een duidelijke uiteenzetting heb ontvangen, en dat niet enkel van hun werkzaamheden – die mij op 4 januari jongstleden door mijn collega van Binnenlandse Zaken werd bezorgd – maar ook van de wijze waarop de tussentijdse evaluatie is verlopen inzake alle verantwoordelijken die werden geëvalueerd.

De verslagen van de commissieleden slaan inderdaad niet alleen op de werkzaamheden van de commissaris-generaal van de federale politie, maar ook op die van de directeurs-generaal en van de adjuncten van de directeurs-generaal. Ik ben dus van oordeel dat om constructieve besluiten te trekken uit die werkzaamheden wij eerst op transversale en globale wijze de inhoud ervan moeten bekijken. Volgens mij kan de vraag die moet worden gesteld niet eenvoudig beperkt worden tot het feit of er ja of neen meer macht moet gegeven worden aan de commissaris-generaal, maar er moet ook geweten zijn wat er te doen staat en binnen welk kader.

05.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, voorafgaandelijk, ik heb de indruk dat de minister mijn wensen niet helemaal goed heeft begrepen. Misschien was de vertaling niet helemaal correct maar wij hebben eigenlijk niet gezegd dat het dit jaar

05.02 Minister Laurette Onkelinx: Ik dank de oppositie voor haar beste wensen en verheug er mij over dat zij voor 2005 een constructieve inbreng aankondigt. Dat zal ons in staat stellen positieve veranderingen ten voordele van de rechtzoekenden tot stand te brengen, wat het vertrouwen van de burgers in het gerecht ten goede zal komen.

In antwoord op de vraag van de heer Van Parys over de uitbreiding van de bevoegdheden van de commissaris-generaal van de federale politie, wil ik momenteel niet in detail ingaan op de inhoud van die evaluatie, noch op de verklaringen "van het eerste uur" van de minister van Binnenlandse Zaken.

Le ministre de l'Intérieur m'a transmis le rapport d'évaluation le 4 janvier 2005. Toutefois, j'attends que les membres de la commission d'évaluation m'aient informée de la manière dont tous les responsables - y compris les directeurs généraux et leurs adjoints - ont été évalués. Pour tirer des conclusions constructives, il convient de considérer le contenu complet des rapports. En effet, il est impossible de répondre simplement par 'oui' ou par 'non' à la question relative au pouvoir. Il s'agit de savoir quelles sont les attentes et dans quel contexte elles s'inscrivent.

05.03 Tony Van Parys (CD&V): Je rappelle à la ministre que nous avons déjà adopté une attitude positive les années précédentes.

anders zou zijn dan het voorgaande jaar. Vorig jaar waren wij immers ook al bijzonder constructief bezig. Wat dat betreft, wil ik het eventuele misverstand uit de wereld helpen, zodat men precies weet waarover wij het hebben.

Het antwoord van de minister van Justitie brengt toch een aantal conclusies naar voren.

Ten eerste, ik concludeer dat zij op 4 januari is ingelicht door de minister van Binnenlandse Zaken over het rapport van het Comité P. Het was diezelfde dag dat terzake in de media verklaringen zijn afgelegd door de minister van Binnenlandse Zaken, waaruit ik kan afleiden dat de verklaringen van de minister van Binnenlandse Zaken niet het gevolg zijn geweest van overleg tussen Justitie en Binnenlandse Zaken.

Ten tweede, overigens blijkt duidelijk uit het antwoord van de minister dat het toekennen van meer macht en meer bevoegdheden aan de commissaris-generaal geen standpunt is van de regering, daar de minister van Justitie zeer duidelijk zegt dat zij de leden van de evaluatiecommissie eerst wil horen en ook wil kijken wat de evaluatie is van de andere leden van de top van de federale politie vooraleer conclusies kunnen worden getrokken. De minister van Justitie zegt trouwens ook dat die problematiek geen aangelegenheid is van alleen meer macht geven aan de commissaris-generaal maar dat het veel ruimer moet worden bekeken.

Het blijkt dat de minister van Binnenlandse Zaken à chaud heeft gereageerd, zoals de minister van Justitie zegt, klaarblijkelijk in eigen naam, en dat we er nog niet aan toe zijn dat onze commissaris-generaal meer macht of meer bevoegdheden zal krijgen. De minister van Justitie wil dat op zijn minst nog eens grondig bekijken. Zij heeft klaarblijkelijk andere inzichten, op basis waarvan wij het dossier uiteraard op de voet zullen volgen.

Ik vind het alleszins noodzakelijk dat de regering hieromtrent zeer snel een eensluidend antwoord geeft. Een situatie waarbij de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken verschillende standpunten hebben over de bevoegdheid van de top van onze federale politie, is onleefbaar. Er moeten zeer duidelijke instructies worden gegeven, want ik dacht dat dit precies een van de pijnpunten was uit het evaluatieverslag. Men laat de commissaris-generaal maar begaan, zonder duidelijke aansturing en zonder duidelijke opdracht. Hieruit blijkt opnieuw de verschillende gevoeligheden binnen de regering, wat het de top van de federale politie bijzonder moeilijk maakt om beleidsmatig juiste keuzes te maken.

We zullen het dossier op de voet volgen, uiteraard op een bijzonder constructieve wijze.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de Mme Zoé Genot à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'organisation des élections visant à renouveler les organes du culte musulman" (n° 4953)

06 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de organisatie van de verkiezingen met het oog op de hernieuwing van de organen van de islamitische eredienst" (nr. 4953)

Le fait que la ministre de la Justice ait été informée le 4 janvier, soit le jour où le ministre de l'Intérieur a fait ses déclarations, signifie qu'il n'y a pas eu de concertation. La demande de compétences accrues ne traduit donc pas le point de vue du gouvernement. Des instructions claires doivent être fournies. Le fait d'avoir laissé agir le commissaire général sans délimiter ses compétences avec précision apparaît comme l'un des points sensibles.

06.01 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, je voudrais revenir à nouveau sur ce dossier puisque la situation n'est toujours pas très claire. On se rappellera que le parlement a voté, au cœur de l'été, dans l'urgence et sans l'avis du Conseil d'État, une loi qui met hors jeu les élus actuels représentatifs des organes du culte et crée une commission chargée d'organiser le renouvellement des organes du culte musulman. Les membres de cette commission ont été désignés par le gouvernement sans aucune information sur les critères de sélection de ces personnes.

Entre-temps, des recours contre la loi ont été introduits mais la commission a décidé d'organiser rapidement les élections en mars. Si on peut se réjouir de la volonté d'aller vite et de se doter rapidement d'un organe qui pourra travailler sur les nombreux dossiers en attente, on ne peut se départir d'une impression de malaise: ces élections précipitées ne concourent-elles pas à mettre à mal le processus juridique en cours? Au-delà de cette impression, on voit que le processus avance vite sans savoir s'il avance bien. C'est là le problème: les conditions ne sont peut-être pas réunies à l'heure actuelle pour que ces élections puissent être organisées au mieux.

Le 23 décembre, je vous interrogeais sur certains aspects de l'organisation de ces élections. Vous m'avez dit n'être pas compétente en raison de la totale indépendance de la commission mais vous m'avez suggéré de lui écrire. C'est ce que j'ai fait le 23 décembre, avec les mêmes questions que je vous avais adressées. À ce jour, je n'ai toujours pas reçu de réponse. C'est d'autant plus dommageable que nous sommes déjà le 11 janvier et que les candidatures à l'assemblée générale des musulmans se clôturent le 14 janvier. Les personnes qui se portent candidates ignorent toujours, par exemple, la durée du mandat pour lequel elles pourraient être élues. On se rend bien compte de la situation regrettable dans laquelle on se trouve.

C'est pour ces raisons que je voudrais revenir sur certains aspects du dossier. Une des grandes inquiétudes porte sur la question sensible des listes. Que va-t-on faire des listes établies? Sur le site de la commission, on peut lire qu'elles seront détruites. Seulement, à l'heure actuelle, le logiciel permettant de s'enregistrer n'est pas sécurisé. N'importe qui peut connaître l'ensemble des candidats qui s'inscrivent au moyen du site internet. Surtout, on ne sait toujours pas pourquoi on n'a pas demandé un avis à la commission de la vie privée. Quand des données sont particulièrement sensibles, comme des données portant sur l'ethnie ou la religion, n'est-il pas obligatoire de demander un avis à la commission de la vie privée pour constituer ce type de fichiers?

La clôture des inscriptions pour les candidatures aura lieu le 14 janvier 2005. Quand connaîtra-t-on enfin la durée du mandat de ces futurs élus? Certains membres de la commission parlent d'une grande campagne d'information. Cela me paraît une excellente idée. On peut sans doute regretter que cette campagne d'information vienne près de la clôture des candidatures. Le rapport Moureaux avait établi l'importance de réaliser le screening au plus tôt, de préférence avant de présenter les candidats aux électeurs. C'était la première recommandation de ce rapport.

06.01 Zoé Genot (ECOLO): Zonder het advies van de Raad van State in te winnen, keurde het Parlement vorige zomer met spoed een wet goed die de huidige organen van de islamitische eredienst buiten spel zet. Tevens werd een commissie opgericht die de vernieuwing van die organen in goede banen moest leiden. Bij de aanduiding van de commissieleden verstrekte de regering geen informatie over de gehanteerde selectiecriteria. Ik stel vast dat een en ander snel vooruitgaat, maar vraag me af of alles wel op de juiste manier gebeurt. Volgens mij zijn de voorwaarden voor een zo goed mogelijk verloop van de verkiezingen niet vervuld. Op 23 december ondervroeg ik u over verscheidene aspecten van de organisatie van die verkiezingen, mevrouw de minister. U raadde mij aan een schrijven tot de commissie te richten, wat ik ook heb gedaan. Ik heb echter nog geen afdoend antwoord ontvangen. Het is nu 11 januari en de kandidaturen voor de Algemene Vergadering van de Moslims kunnen tot 14 januari worden ingediend. De kandidaten weten nog steeds niet wat de duur is van het mandaat waarvoor ze zouden kunnen worden verkozen.

Eén van de grote bekommernissen bij de organisatie van de verkiezingen is de listing. Op dit ogenblik is de daartoe bestemde software niet beveiligd, waardoor om het even wie de kandidatenlijst onder ogen kan krijgen. Waarom werd de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in dit verband niet geraadpleegd? Het gaat hier toch om erg delicate – etnische, religieuze, enz. – gegevens?

Een aantal leden van de commissie gewagen van een brede informatiecampagne naar het grote publiek toe. Wel jammer dat die campagne pas na de

Vous avez évoqué au parlement le fait que vous étiez occupée à retravailler un avant-projet de loi qui vous était revenu du Conseil d'Etat. Peut-on avoir une idée du calendrier pour le dépôt du projet à la Chambre afin de le discuter le plus rapidement possible et de pouvoir appliquer cette première recommandation du fameux rapport Moureaux?

Dernièrement, pour ne pas répondre à mes questions, vous avez évoqué l'indépendance de la commission chargée d'organiser des élections. J'aurais voulu connaître les contacts pris entre votre cabinet et les membres de cette commission depuis le 1er décembre 2004: les dates, les personnes, les objectifs de ces divers contacts.

06.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, d'abord, je constate une série d'imprécisions, voire d'erreurs dans l'exposé même de la question de Mme Genot. J'en retiens deux.

Vous dites que l'exécutif a été mis hors cause; non, l'exécutif s'est mis hors cause, ce qui est très différent. Je vous rappelle que, y compris pour la constitution de la commission électorale, nous avons écrit plusieurs courriers à l'exécutif pour connaître leurs candidats et que l'exécutif n'a pas répondu à la demande.

Ensuite, pour ce qui concerne les membres actuels de la commission électorale, bien sûr qu'ils ont été désignés! Et avec une motivation très précise. Dans l'arrêté de nomination, nous avons exposé l'ensemble des titres et mérites qui nous avaient guidés dans les choix des membres de la commission, vu l'absence de proposition de l'exécutif des musulmans.

Mais j'en reviens à vos questions précises.

D'abord, sur la liste des électeurs et des candidats. Je sais que, pour le moment, on essaie de faire peur sur le terrain: ces listes-là, à quoi serviront-elles? Nous ferons exactement la même chose qu'en 1998. Point à la ligne. Nous respecterons très précisément et très scrupuleusement les exigences de la loi sur la protection de la vie privée. Comme je vous l'ai déjà dit, ces listes, dès après l'épuisement de voies de recours liés au processus électoral, seront évidemment détruites.

Je le dis et le répète: la commission travaillera en la matière comme en 1998. Il ne s'agit pas de commencer à faire peur sur le terrain, avec parfois des motivations liées à l'absence de volonté d'une élection générale. Il n'y aura aucune différence avec ce qui s'est passé en 1998: respect de la loi sur la protection de la vie privée, destruction des listes dès après les élections et les délais de recours.

Ensuite, vous avez posé des questions à la commission; je suppose qu'elle y répondra. En tout cas, je signale qu'il m'avait été demandé que des informations soient apportées à l'exécutif des musulmans sur les décisions prises par la commission elle-même quant aux

afsluiting van de inschrijvingen op 14 januari gevoerd wordt.

U heeft een voorontwerp betreffende de screening ingediend. Volgens welk tijdpad zal het ontwerp bij de Kamer worden ingediend en besproken, zodat de aanbevelingen in het verslag-Moureaux over de screening snel ten uitvoer gelegd kunnen worden?

Zijn er sinds 1 december 2004 contacten geweest tussen de commissie die belast is met de organisatie van de verkiezingen en uw kabinet? Kan u data, doelstellingen, enz. meedelen?

06.02 Minister Laurette Onkelinx: Uw vraag bevat een aantal onjuisten en onduidelijkheden. Zo werd de Executieve niet vrijgepleit, maar heeft ze zichzelf boven elke verdenking verheven. De leden van de Executieve hebben onze brieven waarin wij hun vragen de namen op te geven van hun kandidaten voor de instelling van de verkiezingscommissie, niet beantwoord. De huidige leden van de verkiezingscommissie werden aangesteld met een zeer duidelijke motivatie na afweging van hun titels en verdiensten.

In verband met de kiezers- en kandidatenlijst voor de algemene verkiezing van de Algemene Vergadering van de Moslims van België, geloof ik dat men vooral probeert de mensen bang te maken. De Commissie zal op dezelfde manier te werk gaan als in 1998, met lijsten die onmiddellijk na de verkiezingen vernietigd zullen worden, en met inachtneming van de wet betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Ik veronderstel dat de commissie op uw vragen zal antwoorden.

De Commissie heeft beslist haar processen-verbaal over te maken aan de Moslimexecutieve. Ik heb vernomen dat dit reeds met één proces-verbaal is gebeurd.

modalités. J'ai porté ce souci à la connaissance de la commission qui a décidé de transmettre ses procès-verbaux; je sais qu'un premier procès-verbal a été transmis à l'exécutif des musulmans, avec l'ensemble des modalités et des décisions prises par la commission.

Quant à la durée du mandat des futurs élus, il n'appartient pas à la commission électorale ni à l'Etat de déterminer celle-ci. C'est à l'assemblée générale qu'il reviendra de fixer la durée du mandat de ses membres.

Pour ce qui concerne le projet de loi sur les habilitations de sécurité, deux avant-projets de loi ont été transmis au Conseil d'Etat. Un avis très motivé à ce sujet a été rendu le 22 décembre 2004. J'espère pouvoir déposer les deux avant-projets de loi d'ici la fin du mois de janvier.

De toute façon, ce projet de loi sur les habilitations de sécurité ne concerne pas l'élection du 20 mars 2005. En effet, cette élection vise uniquement la constitution de l'assemblée générale et non celle de l'exécutif. Les candidats à l'assemblée générale ne feront en aucun cas l'objet d'une procédure de vérification de sécurité. Selon moi, l'élection n'est pas handicapée par la procédure concernant ces deux avant-projets qui, je le répète, concerne, en règle générale, en Belgique les vérifications et habilitations de sécurité et pas spécifiquement, par exemple, l'exécutif des musulmans.

Enfin, j'ajoute que la commission est indépendante. L'administration - mon cabinet - lui apporte une aide uniquement logistique, à la demande. La commission entend qui elle veut. Elle pourrait aussi bien vous entendre, madame Genot, que toute autre personne qu'elle estime devoir entendre pour travailler au mieux. Elle est indépendante. Je répète que, pour ce qui concerne mon cabinet, nous avons le souci de lui apporter toute l'aide logistique permettant la bonne organisation des élections. S'il y a des questions et des invitations précises de la commission, bien entendu, nous y répondrons.

06.03 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, je constate que Mme la ministre n'a pas répondu à ma première question écrite, à savoir dans quels cas on doit obligatoirement demander un avis de la commission de la vie privée quand on constitue un fichier. Le fait de constituer un listing contenant des données sensibles, religieuses ou ethniques, contraint-il à cette obligation?

06.04 Laurette Onkelinx, ministre: Evidemment.

06.05 Zoé Genot (ECOLO): Vous confirmez donc?

06.06 Laurette Onkelinx, ministre: Je confirme que la commission respectera la loi sur la protection de la vie privée. Ce n'est pas un scoop!

06.07 Zoé Genot (ECOLO): J'espère que cet avis sera effectivement demandé à la commission de la vie privée. Normalement, on demande un avis à la commission de la vie privée avant de constituer un listing et pas après. Je constate que cette obligation s'applique à la commission comme à toutes les instances qui souhaitent avancer

Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Commissie van de Staat om te bepalen hoelang het mandaat van de toekomstige verkozenen duurt. Dit is een bevoegdheid van de Algemene Vergadering.

Op 22 december jongstleden heb ik het advies van de Raad van State over de twee voorontwerpen van wet over de veiligheidscreening ontvangen. Ik hoop dat ik ze in januari kan indienen. Deze wetsontwerpen gaan niet over de verkiezing van 20 maart die enkel bedoeld is om de Algemene Vergadering samen te stellen en niet om de Executieve te verkiezen.

Tot slot, vermits de commissie onafhankelijk is, verleent mijn kabinet haar uitsluitend logistieke steun om de verkiezingen vlot te laten verlopen en geeft het een antwoord op haar precieze vragen.

06.03 Zoé Genot (ECOLO): Maar wanneer moet men een advies vragen aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake de beveiliging van de bestanden?

06.06 Minister Laurette Onkelinx: De Commissie zal de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer naleven.

06.07 Zoé Genot (ECOLO): Ik veronderstel dus dat men het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal vragen en ik

dans ce cadre.

Je suis étonnée d'entendre que la commission a décidé de transmettre les PV à l'exécutif alors que c'était explicitement prévu dans la loi adoptée par le parlement. C'est étonnant!

En ce qui concerne la durée des mandats, la question me semble assez compliquée. Je ne peux qu'être d'accord avec vous sur le fait que seules les assemblées élues ont la compétence pour pouvoir établir la durée du mandat. Cependant, et nous l'avons vu lors des derniers événements, lorsque l'assemblée élue avait décidé un mode de renouvellement assez compliqué et d'une durée de mandat de 10 ans, le Parlement a alors dû s'ingérer et décider que ce mandat ne serait que de 5 ans. Repartir sur des bases aussi floues risque d'être préjudiciable. C'est assez regrettable.

Il est à présent clair que la loi du "screening" ne s'appliquera pas aux candidats à l'assemblée. C'est un élément important qui n'est pas encore clair pour l'ensemble des candidats. Ce serait intéressant de leur faire connaître ces informations. Comme vous le dites, le climat est en train de se dégrader sur le terrain...

06.08 Laurette Onkelinx, ministre: J'ai simplement dit que certains, qui n'ont pas envie des élections générales – je ne connais pas votre avis en la matière, madame Genot - utilisent des méthodes liées à la crainte, à la peur et notamment le fait d'appartenir à une communauté religieuse. Je les dénonce. Ceux qui font cela vont contre les intérêts de la communauté musulmane. Celle-ci a besoin d'avoir un exécutif représentatif qui fonctionne et qui lui permet d'être à armes égales avec les autres cultes reconnus en Belgique.

06.09 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le président, à partir du moment où le parlement a décidé d'organiser des élections générales, il est important que celles-ci se déroulent dans de bonnes conditions. A l'heure actuelle, certains inquiètent aussi les mosquées en leur disant que si elles ne s'inscrivent pas massivement, elles n'auront pas droit à de futures subventions. Nous avons même entendu un membre de la commission dire que lorsque l'on part à la chasse, on perd sa place. Ce n'est pas de nature à calmer les esprits sur le terrain.

J'espère que nous allons pouvoir très rapidement clarifier les éléments, que le règlement électoral promis va être rapidement disponible. Nous sommes le 11 janvier et les candidatures sont clôturées le 14. Nous ne nous donnons pas les moyens d'organiser ces élections au mieux.

betreur dat dit niet eerder gebeurde.

Ik verneem met verbazing dat de Commissie beslist heeft haar processen-verbaal aan de Executieve over te maken terwijl de wet die we hebben goedgekeurd, dit reeds oplegde.

Het is duidelijk dat de wet betreffende de screening niet zal gelden voor de kandidaten voor de vergadering. Het is belangrijk dat zij daarvan op de hoogte worden gebracht. Zoals u heeft gezegd, is het klimaat aan het verslechteren.

06.08 Minister Laurette Onkelinx: Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat sommigen methoden gebruiken waarbij mensen angst wordt ingeboezemd en dat keur ik af. Degenen die dat doen, schaden de belangen van de moslimgemeenschap.

06.09 Zoé Genot (ECOLO): Het Parlement heeft beslist dat er algemene verkiezingen zullen worden gehouden. Het is belangrijk dat zij in goede omstandigheden kunnen verlopen. Sommigen zorgen voor ongerustheid bij de moskeeën door te zeggen dat als zij zich niet massaal inschrijven, zij in de toekomst geen recht op subsidies meer zullen hebben. Dat bedaart de gemoederen zeker niet.

Ik hoop dat er ter zake spoedig klaarheid zal kunnen worden geschapen en dat het beloofde verkiezingsreglement snel beschikbaar zal zijn. Het is vandaag 11 januari en de indiening van de candidaturen wordt afgesloten op 14 januari. Men heeft niet alles in het werk gesteld om die verkiezingen in de best mogelijke omstandigheden te laten verlopen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Tony Van Parys** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de taalpremie van de griffiers" (nr. 4920)
- de heer **Melchior Wathelet** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verontrustende toestand bij de griffies" (nr. 4955)

07 **Questions jointes de**

- **M. Tony Van Parys** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la prime linguistique allouée aux greffiers" (n° 4920)
- **M. Melchior Wathelet** à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la situation interpellante des greffes" (n° 4955)

07.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, de griffiers van ons land voeren actie voor de opwaardering van hun beroep. Zij hebben bij wijze van actie aan de pers laten weten dat zij u hebben gecontacteerd omtrent een aantal dossiers. Zij hebben ook gezegd dat u doof was voor hun argumenten. Op basis van deze vaststelling hebben zij gezegd dat zij het licht zouden uitdoen, met name een actie zouden voeren waarbij zij de lichten zouden doven, waardoor de werkzaamheden op de griffies waarschijnlijk bemoeilijkt zullen worden.

Mevrouw de vice-eerste minister, zult u oor hebben voor de initiatieven en de vragen die de griffiers hebben gesteld en, meer specifiek, voor de klacht van de griffiers dat de tweetalige magistraten een taalpremie krijgen van 280 euro, terwijl de tweetalige griffiers het met een premie van 25 euro moeten stellen, wat in volledige wanverhouding tot elkaar staat? Hebt u oor of zult u oor hebben voor de griffiers van ons land die in de rechterlijke orde een heel belangrijke opdracht en functie vervullen? Specifiek, zult u de taalpremie van de tweetalige griffiers afstemmen op de taalpremie van de tweetalige magistraten?

07.02 **Melchior Wathelet** (cdH): Madame la ministre, ma question est sensiblement la même que celle de M. Van Parys.

Je voudrais faire un petit rappel. Mi-décembre, la grogne montait au sein des greffes et ces derniers menaçaient d'une grève au finish. Dans les greffes des juridictions de commerce, l'afflux de dossiers de régularisation des statuts d'ASBL était la goutte d'eau qui a fait déborder le vase. Un protocole de négociation avait été signé en avril 2003 et la dernière séance de concertation n'aurait pas abouti.

Madame la ministre, vous aviez fait savoir à l'époque qu'aucune marge budgétaire ne pouvait être dégagée en 2005, que les examens de recrutement annoncés ne pourraient pas être organisés et que les greffes et parquets risqueraient même de perdre des agents contractuels. Ensuite, la situation s'était apaisée.

Cependant, on entend – et M. Van Parys relaie également l'information – que des journées d'action vont reprendre à partir du 27 janvier. Chaque jeudi, ils vont entamer une action symbolique et vont travailler lumière éteinte ainsi qu'avec un masque de papier sur la bouche. Leurs revendications sont essentiellement relatives à la revalorisation de leur profession.

07.01 **Tony Van Parys** (CD&V): Les greffiers des cours et des tribunaux mènent des actions pour revaloriser leur profession. Ils estiment qu'il est injuste que les magistrats bilingues se voient allouer une prime linguistique de 280 euros, alors qu'ils doivent se contenter de 25 euros. La ministre tiendra-t-elle compte de ces plaintes?

07.02 **Melchior Wathelet** (cdH): De griffiers klagen over de te hoge werkdruk bij het gerecht. U zou echter hebben meegedeeld dat er voor 2005 geen enkele budgettaire ruimte bestaat en dat de aangekondigde wervingsexamens niet zouden kunnen worden georganiseerd. In januari gaan nieuwe protestacties van start. De belangrijkste eis van de nationale confederatie van griffiers (CENEGE) is dat een vertegenwoordiging van de griffiers over de arbeidsvoorwaarden en over hun statuut zou mogen onderhandelen. Bij sommigen leeft zelfs de angst dat het beroep gewoon zou verdwijnen. Startte u onderhandelingen met CENEGE? Wat denkt u van de eisen van de griffiers en van de oprichting van een adviesraad van de griffiers en

J'ai pointé dans ma question le même problème de la prime linguistique soulevé par M. Van Parys.

La CENEGER souhaite surtout qu'une représentation des greffiers puisse négocier avec le gouvernement en vue de parler des conditions de travail, des statuts et de l'ensemble des questions qui les concernent. Un Conseil d'avis a ainsi été créé pour la magistrature et pas encore pour les greffiers. Il semblerait que trois projets de loi aient été déposés en ce sens depuis 1996 mais qu'aucun n'a été porté à l'ordre du jour. Le Conseil supérieur de la Justice est constitué pour moitié de magistrats et aucun greffier n'est admis en son sein.

Pour ces raisons, certains greffiers craignent même la disparition de leur profession, leurs revendications sont donc bien légitimes.

Madame la ministre, avez-vous entamé ces négociations avec le CENEGER? Si oui, où en sont-elles?

Quelle est votre position au sujet des revendications et que pensez-vous de la mise sur pied d'un Conseil d'avis des greffiers et du personnel des greffes des cours et tribunaux? Un projet est-il susceptible d'être discuté prochainement?

Quelles mesures préconisez-vous pour remédier à la situation des greffes, en particulier des greffes des tribunaux de commerce, pour faire face à la surcharge de travail, notamment celle relative aux ASBL?

07.03 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, en ce qui concerne la Confédération des greffiers et du personnel des greffes des cours et tribunaux - la CENEGER -, ses représentants seront reçus en mon cabinet ce mercredi 12 janvier. Ce sera l'occasion de faire le tour de leurs revendications et d'entamer des discussions.

La fonction de greffier est une des fonctions judiciaires qui a subi d'importantes modifications au cours des dernières années, en raison notamment de l'introduction des nouvelles technologies et du rôle prépondérant du juge dans la rédaction dactylographiée des décisions. Il n'en demeure pas moins que le greffier continue d'assister le juge et reste, à ce titre, incontestablement un collaborateur de grande qualité. Toutefois, nous devons réfléchir à une éventuelle évolution de cette fonction, en lui conférant peut-être de nouvelles compétences. Dans ce cadre, son statut devra être revu et une carrière plus adaptée aux normes actuelles devra être dessinée. Par ailleurs, je crois que nous ne pourrions pas faire l'économie d'une réflexion relative à l'éventuelle introduction de mandats pour la fonction de greffier en chef. Comme vous le constatez, les questions sont nombreuses et demandent une concertation et une maturation.

Je sais que la CENEGER demande la création d'un conseil consultatif des greffes. Cette question est en cours d'examen, je ne vais donc pas me prononcer ici de manière précise. Mais je veux résoudre le problème de la représentativité des greffiers dans des discussions plus collectives. Je veux examiner avec les organisations syndicales comment tout cela est ressenti.

Pour la charge de travail des greffes des tribunaux de commerce,

van het personeel van de griffies van de hoven en rechtbanken? Mogen we op korte termijn een wetsontwerp verwachten? Welke oplossing ziet u voor de werkoverlast, onder meer met betrekking tot de vzw's, bij de griffies van de rechtbanken van koophandel?

07.03 Minister Laurette Onkelinx: De vertegenwoordigers van CENEGER worden nu woensdag, 12 januari, op mijn kabinet ontvangen.

De functie van griffier is de jongste jaren sterk veranderd, met name door de invoering van nieuwe technologieën en de doorslaggevende rol van de rechter bij het uittikken van de beslissingen. Wij moeten ons echter bezinnen over een eventuele evolutie van die functie en de griffier misschien nieuwe bevoegdheden verlenen. In dat kader zal het statuut van griffier moeten worden herzien en zal een loopbaan moeten worden uitgetekend die beter aan de huidige normen is aangepast.

Ik geloof dat wij ons ook zullen moeten bezinnen over de eventuele invoering van mandaten voor de functie van hoofdgriffier. Zoals u kan vaststellen, rijzen er tal van vragen en moet er overleg worden gepleegd. Dat dossier moet tevens nog rijpen.

mon administration prend un contact avec tous les greffiers en chef du Royaume, afin d'établir un bilan précis du volume de travail. C'est uniquement sur la base de ces différents éléments que je prendrai une décision.

Ik weet dat CENEGER de oprichting van een adviesraad van de griffies vraagt. Die kwestie wordt momenteel onderzocht. Ik wil het probleem van de representativiteit van de griffies in de meer collectieve discussies oplossen, onder meer in samenwerking met de vakbonden.

Inzake de werklast van de griffies van de rechtbanken van koophandel, neemt mijn administratie thans contact op met alle hoofdgriffiers van het land teneinde een nauwkeurig overzicht van het werkvolume te kunnen opstellen.

Ten slotte, wat de taalpremie voor griffiers en het administratief personeel van de griffies betreft, wens ik erop te wijzen dat de kwestie behandeld zal worden tijdens de besprekingen met de vakbondsorganisaties. Ik kan u al melden dat ik voorstander ben van de opwaardering van de huidige premie, maar ik zal rekening moeten houden met de budgettaire beperkingen van het departement.

La prime linguistique sera évoquée lors des négociations syndicales. Je suis favorable à une revalorisation de la prime actuelle mais je dois tenir compte des limites budgétaires.

Ik hoop ook tijdens de volgende commissievergaderingen het wetsontwerp te kunnen onderzoeken dat erop gericht is om de taaleisen die opgelegd zijn aan het personeel van de griffies, aan te passen aan de vereisten van de uitgeoefende functie.

J'espère que nous pourrons examiner prochainement en commission le projet de loi adaptant les exigences linguistiques imposées aux greffiers aux exigences de la fonction exercée.

Je tiendrai bien entendu la commission de la Justice de la Chambre au courant de toutes les évolutions de ce dossier.

Ik zal de commissie voor de Justitie van de Kamer uiteraard op de hoogte houden van alle evoluties in dat dossier.

07.04 Tony Van Parys (CD&V): Mevrouw de vice-eerste minister, wat de concrete vraag over de taalpremie betreft, stel ik met genoegen vast dat u zelf voorstander bent van de opwaardering van de premie en dat die aangelegenheid zeer binnenkort met de syndicale organisaties zal worden besproken. Ik hoop dat uw intenties zeer snel kunnen worden omgezet in heel concrete maatregelen, zodat de bestaande discrepantie tussen de taalpremie van de magistraten en die van de griffiers kan worden weggewerkt.

07.04 Tony Van Parys (CD&V): Parmi les greffiers se trouvent des gens très compétents. Ils peuvent offrir une valeur ajoutée importante lors du traitement des dossiers judiciaires. La revalorisation de leur fonction doit se traduire dans leur statut. Le CD&V soutiendra toutes les initiatives en ce sens.

Ik wens te onderstrepen dat het korps van de griffiers binnen de rechterlijke orde een enorm potentieel in zich houdt. De griffiers zijn een zeer belangrijke toegevoegde waarde en kunnen dat nog meer worden in de behandeling van de dossiers. Er zit bijzonder veel talent dat, mijns inziens, nog veel meer aan zijn trekken moet kunnen komen, zeker ook in het licht van de herwaardering van de functie van de griffier. Dat zou ook moeten vertaald worden in het statuut. Dat moet een belangrijk uitgangspunt zijn voor de wijze waarop wij justitie moeten reorganiseren. CD&V zal alle initiatieven steunen die erop gericht zijn het korps van de griffiers te herwaarderen en hun statuut

aan te passen, zodat de toegevoegde waarde van die leden van de rechterlijke orde in behandeling van dossiers nog sterker kan worden uitgebouwd.

07.05 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, à l'instar de M. Van Parys, le cdH ne manquera pas de soutenir également toute mesure qui viserait à revaloriser et à reconnaître le statut et le travail des greffiers. Bien sûr, ce statut et ce travail méritent peut-être un bilan. Il me semble que la ministre s'y est engagée. Ils méritent aussi un changement de certaines missions en vue d'utiliser à juste titre le travail supplémentaire que peuvent apporter les greffiers dans les tribunaux. En ce sens, j'ai entendu la ministre admettre que ceux-ci étaient incontestablement des acteurs du monde judiciaire dont on ne pouvait pas se priver et qu'il fallait travailler avec eux. Donc, je m'en réjouis.

J'ai également entendu que la ministre allait revoir et établir un bilan précis des nouvelles fonctions et attributions créées au sein des greffes, et essentiellement à l'intérieur des greffes de commerce relatifs aux ASBL. J'estime en effet qu'un bilan clair et précis doit être établi de ce côté-là.

Enfin, madame la ministre, j'ai noté que vous étiez favorable à l'octroi de la prime linguistique aux greffiers. En effet, ces derniers font parfois l'objet de discriminations - dont certaines ont été citées dans ma question. Je pense que ce serait un excellent signe que de leur donner gain de cause sur le volet de la prime linguistique. Il s'agirait d'un premier pas vers une véritable revalorisation et reconnaissance du travail des greffiers.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le régime disciplinaire applicable au centre d'Everberg" (n° 4928)

08 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "het tuchtstelsel in het centrum van Everberg" (nr. 4928)

08.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, vous aurez très certainement déjà pris connaissance du rapport de la commission d'évaluation du centre d'Everberg de juin 2004. Au titre d'évaluation et de recommandation, le rapport souligne de manière très pertinente que, je cite, "le droit concernant les sanctions et les peines est trop important pour n'être réglé que par un règlement d'ordre intérieur". La commission d'évaluation estime également que la réglementation des sanctions doit être développée et appliquée en tenant compte des obligations internationales auxquelles la Belgique est soumise, et plus particulièrement de l'article 5 de la Convention des droits de l'homme et des articles 3, 37 et 40 de la Convention des droits de l'enfant. Il ressort à l'évidence de ces instruments internationaux ainsi que des articles 12 et 14 de notre Constitution que dans notre société adhérant à la prééminence du droit, seule la loi est habilitée à protéger l'individu contre l'arbitraire, en définissant précisément les comportements répréhensibles ainsi qu'une procédure adéquate de sanctions s'il y a lieu.

07.05 Melchior Wathelet (cdH): De cdH zal in elk geval elke maatregel steunen die ertoe strekt het statuut en het werk van de griffiers te herwaarderen en te erkennen. Ik heb met genoeg vernomen dat de minister erkent dat zij onbetwistbaar tot de rechts-beoefenaars moeten gerekend worden.

Voorts heb ik vernomen dat de minister van plan is een specifiek overzicht te maken van de nieuwe functies en bevoegdheden binnen de griffies en dat ze een en ander zou herzien. Ik ben van oordeel dat men ter zake tot duidelijke en nauwkeurige gevolgtrekkingen moet komen.

Tot slot heb ik vastgesteld dat u gewonnen is voor het toekennen van de tweetaligheidspremie aan de griffiers. Hun eis op dit punt inwilligen zou een belangrijk signaal zijn.

08.01 Melchior Wathelet (cdH): In het verslag van de evaluatie-commissie van het centrum van Everberg wordt erop gewezen dat het sanctierecht te belangrijk is om door een huishoudelijk reglement te worden bepaald en dat ons land zich moet aanpassen aan de internationale instrumenten waartoe het zich heeft verbonden. Mijns inziens moet er dan ook een wet worden goedgekeurd die deze materie regelt.

Hoe staat het met het sanctie- en klachtrecht in het centrum van Everberg? Werd een regeling ter zake uitgewerkt? Zo neen, zullen

Madame la ministre, mes questions sont les suivantes.

Quelle est la situation concernant le droit des sanctions et des plaintes pour le centre d'Everberg? Un régime a-t-il été mis en place? Dans la négative, des dispositions spécifiques seront-elles prises?

Lorsqu'une sanction est prise, existe-t-il une voie de recours? Dans le cas contraire, un recours au Conseil d'Etat, comme cela semble se dégager de la jurisprudence dans le cas des détenus majeurs, vous paraît-il adéquat?

Qu'en est-il du droit de plainte des détenus à Everberg?

Les principes contenus dans le projet de loi de principes concernant l'administration des établissements pénitentiaires ainsi que le statut juridique des détenus – projet Dupont – en matière de sanctions et de traitement des plaintes est-il applicable à la situation d'Everberg? Sinon, de quelle manière comptez-vous éventuellement les rendre applicables?

08.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, le régime des sanctions à Everberg est prévu aux articles 15 à 19 du règlement d'ordre intérieur du centre. Ces articles précisent quelles instances sont compétentes pour la politique générale en matière disciplinaire ainsi que pour le prononcé et pour le suivi des sanctions.

Le règlement d'ordre intérieur reprend également ce qu'on appelle un principe de dialectique de contrôle, c'est-à-dire que ces sanctions doivent toujours s'inscrire dans une approche pédagogique globale éducative et responsabilisante. La signification d'un comportement problématique sera toujours examinée dans une optique réparatrice ou préventive.

Je souligne que cette approche pédagogique vise à éviter que le rôle du personnel fédéral consiste uniquement à punir et sanctionner alors qu'il appartiendrait exclusivement au personnel des Communautés de valoriser les comportements positifs des jeunes. Des règles relatives au prononcé de ces sanctions sont prévues, telles la proportionnalité, la transparence, etc. Il est également prévu que certains droits – droit à la défense, les cultes, les contacts extérieurs, etc. – ne peuvent être mis en danger.

Lorsqu'une sanction est prise, il n'existe pas de voie de recours spécifique au sens juridique du terme. Le recours au Conseil d'Etat est évidemment autorisé puisqu'en vertu de la jurisprudence actuelle, une décision disciplinaire est une décision administrative susceptible d'annulation.

Il convient de regrouper vos deux questions. Il me semble que la loi Dupont n'est pas applicable à Everberg car – je vous le rappelle - ce centre n'est pas un établissement pénitentiaire. Ainsi, il n'existe pas de "droit de plainte" car on se situe dans une autre logique. Les droits de ces jeunes sont finalement les mêmes que ceux des jeunes placés en institution publique de protection de la jeunesse (IPPJ).

Enfin, les articles 33, 34 et 35 du règlement d'ordre intérieur stipulent notamment que le jeune doit toujours être en mesure de déposer une plainte pour une affaire qui le concerne, que pour ce faire, il peut

bepalingen worden uitgevaardigd? Bestaat er een specifieke mogelijkheid om tegen sancties in beroep te gaan? Zo neen, lijkt het u gepast dat men zich daarvoor tot de Raad van State wendt? Hoe staat het met het klachtrecht van minderjarigen? Zijn de bepalingen ter zake, die in het ontwerp-Dupont zijn opgenomen, op de toestand in Everberg van toepassing? Zo neen, hoe zal u ze dan in toepassing brengen?

08.02 Minister Laurette Onkelinx: De sanctieregeling maakt deel uit van het huis-houdelijk reglement van Everberg, dat ook de bevoegde instanties vermeldt.

Het huishoudelijk reglement is gestoeld op het principe van de "dialectiek van het toezicht", die de ter zake aanbevolen pedagogische methode omschrijft. Er is in regels met betrekking tot de uitspraak en het eerbiedigen van bepaalde rechten voorzien.

Er bestaat geen specifieke mogelijkheid om beroep aan te tekenen. Het is evenwel toegestaan bij de Raad van State beroep aan te tekenen.

De wet Dupont is niet van toepassing op het centrum van Everberg, vermits het geen gevangenis is. Er bestaat dan ook geen zogenaamd klachtrecht. Wij bevinden ons immers in een andere logica, met name die voor de OIJB's. Het huishoudelijk reglement bepaalt dat de jongere klacht moet kunnen indienen en binnen een redelijke termijn een gemotiveerd antwoord moet ontvangen.

s'adresser au directeur fédéral, à son délégué ou au directeur pédagogique concerné. Le jeune doit recevoir une réponse motivée dans un délai raisonnable.

Je conclurai en rappelant qu'outre son avocat, le jeune a le droit de mener une correspondance, à tout moment et sans contrôle, avec une série d'instances ou de personnes dont la kinderrechtencommissaris et le délégué général aux droits de l'enfant.

08.03 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, je remercie Mme la ministre pour sa réponse.

Madame la ministre, ne pourrait-on pas envisager des solutions ou "des conséquences" qui ne seraient pas celles escomptées? Ainsi, on aurait pour une personne placée au centre d'Everberg une solution moins favorable que pour un détenu "majeur", qui se baserait sur le projet Dupont. Je comprends votre raisonnement qui consiste à dire que, dans ce cas, le statut n'est pas exactement le même que celui d'un détenu majeur, qu'il ne s'agit pas d'une prison en tant que telle et que, par conséquent, on suit une autre logique celle des IPPJ. Toutefois, si le système peut être plus favorable en se basant sur le projet Dupont, ne pourrait-on imaginer que la personne puisse se prévaloir des facilités laissées par ce dernier?

08.04 Laurette Onkelinx, ministre: Si l'on compare deux systèmes, il faut le faire complètement. Or, comme vous l'avez dit, le système dans un établissement pénitentiaire diffère profondément de celui qui existe dans une institution de protection de la jeunesse, même quand le fédéral y est partie prenante. Si l'on considère les droits et obligations des personnes qui connaissent ces établissements fermés - car il s'agit de deux établissements fermés -, il faut alors en examiner tous les aspects. Comme je l'ai dit, à cet égard, tout ce qui concerne les sanctions dans les IPPJ répond à ce que l'on appelle la "dialectique de contrôle", doit répondre à un aspect pédagogique qui doit être beaucoup plus négocié. Dans un établissement pénitentiaire, les choses sont profondément différentes. Cela étant, je ne dis pas que je ne vois pas d'un bon œil une évolution qui devrait, bien entendu, faire l'objet d'une concertation avec les Communautés, les premières compétentes en la matière.

Nous avons un rôle subsidiaire mais, comme le dit l'expression, "comparaison n'est pas raison".

08.05 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, le second volet que je veux aborder en réplique, concerne le statut purement légal des sanctions. A Everberg, le problème des plaintes et des sanctions n'est réglé que par le règlement d'ordre intérieur. Vous avez fait référence aux articles 15 à 19 du règlement d'ordre intérieur d'Everberg, mais au niveau pénitentiaire le principe a enfin été prévu dans un texte législatif. N'y a-t-il pas là une carence au niveau d'un centre comme Everberg où les sanctions et règlements ne sont prévus que dans un règlement d'ordre intérieur?

08.06 Laurette Onkelinx, ministre: Nous pouvons y réfléchir. Mais le fédéral n'a pas la possibilité d'intervenir dans le régime légal des sanctions dans des institutions, ouvertes ou fermées d'ailleurs, d'une des Communautés.

08.03 Melchior Wathelet (cdH): Valt niet voor ongewenste gevolgen te vrezzen? Zo zou een jongere die in Everberg wordt vastgehouden, benadeeld kunnen zijn in vergelijking met een meerderjarige gedetineerde die de voorwaarden van het ontwerp-Dupont geniet.

08.04 Minister Laurette Onkelinx: Wanneer je twee stelsels vergelijkt, moet je met alles rekening houden. Het stelsel van de strafinstellingen verschilt ten gronde van dat van de jeugdinstantellingen. Ik zeg niet dat ik tegen een aanpassing van dat laatste stelsel gekant ben, maar je mag geen appels met citroenen vergelijken.

08.05 Melchior Wathelet (cdH): Het wettelijk statuut van de straffen berust, wat Everberg betreft, volledig op het huishoudelijk reglement. Voor de strafinstellingen bestaat nu eindelijk een wettekst. Is hier geen sprake van een lacune?

08.06 Minister Laurette Onkelinx: Daar kan worden over nagedacht maar alles hangt af van het statuut van de jeugdinstantellingen, waarvoor de Gemeenschappen bevoegd

zijn.

08.07 Melchior Wathelet (cdH): Et des sanctions via le fédéral?

08.08 Laurette Onkelinx, ministre: Il me semble que non. Le fédéral ne peut intervenir dans la sanction par rapport à un comportement dans un établissement fermé. On peut cependant y réfléchir.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "sa politique en matière de cannabis" (n° 4929)

09 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "haar beleid inzake cannabis" (nr. 4929)

09.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, en octobre dernier, la Cour d'arbitrage annulait l'article 16 de la loi du 3 mai 2003 qui mettait en place le système spécifique de répression à l'égard de certains consommateurs de drogues douces.

Pour répondre à cet arrêt, vous nous aviez annoncé à différentes occasions, notamment en séance plénière de la Chambre du 21 octobre dernier, une réponse en deux temps: d'abord, une remise en vigueur de la circulaire de 1998 et, à moyen terme, une précision des termes jugés flous par la Cour d'arbitrage. C'était d'ailleurs le caractère flou de la rédaction de certains termes qui avait justifié l'annulation par la Cour d'arbitrage.

J'aurais voulu savoir si la remise en vigueur de la circulaire de 1998 avait fait l'objet d'un contact avec le Collège des procureurs généraux. Si oui, quelle fut leur réaction?

Pendant combien de temps ce système transitoire sera-t-il maintenu?

Vous n'ignorez pas les nombreux problèmes posés en son temps par l'application de cette circulaire. Parmi d'autres, on relèvera les critiques du service de la Politique criminelle du ministère de la Justice. Ce service, dans son évaluation de la directive, ne manquait pas de souligner qu'elle permettait l'arbitraire et stimulait le traitement différentiel des usagers des drogues par le système pénal, de sorte que la directive n'atteignait pas son but d'uniformisation des pratiques au sein des parquets.

Le remise en vigueur de cette circulaire doit être de courte durée. Trois mois se sont maintenant écoulés depuis l'arrêt, quelles initiatives avez-vous prises pendant cette période? Quelle est la teneur des conclusions auxquelles vous êtes arrivée? Quel est le délai qu'il faudra pour les appliquer?

Dans l'intervalle, il me semble qu'une campagne de communication informant le public de ces modifications serait indispensable. En trois mois, je n'ai encore rien vu de spécifique dans ce domaine. Pourriez-vous me préciser quelles ont été vos mesures en la matière et quelles sont vos intentions pour les semaines à venir?

09.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, à la suite de l'arrêt de la Cour d'arbitrage, j'ai travaillé en urgence avec mon

09.01 Melchior Wathelet (cdH): In oktober jongstleden annuleerde het Arbitragehof artikel 16 van de wet van 3 mei 2003 tot wijziging van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica dat een specifieke bestraffingsregeling voor de gebruikers van softdrugs invoert. Op 21 oktober jongstleden heeft u in de plenaire vergadering aangekondigd dat u de omzendbrief van 1998 opnieuw zou invoeren en stelde u dat u de door het Arbitragehof als te vaag omschreven bewoordingen zou verduidelijken.

Werd er voor de herinvoering van de omzendbrief van 1998 contact opgenomen met het College van procureurs-generaal? Zo ja, hoe stonden ze tegenover deze kwestie?

De omzendbrief van 1998 heeft voor heel wat problemen gezorgd. Na zijn herinvoering mag hij niet te lang van toepassing blijven. Tegen wanneer kan u met een oplossing voor de pinnen komen?

Het publiek moet via een informatiecampagne over deze kwestie ingelicht worden. Wat zijn uw plannen ter zake?

09.02 Minister Laurette Onkelinx: Het arrest van het Arbitragehof

équipe sur une circulaire qui permettait d'éviter une situation dont personne ne veut, à savoir une situation dans laquelle il n'y a pas de réponse uniforme dans les arrondissements judiciaires pour l'enregistrement de la consommation personnelle de cannabis par une personne majeure qui ne cause aucune nuisance publique.

J'ai travaillé en urgence sur une circulaire qui se veut plus précise que celle de 1998 et qui, en attendant une modification législative, prend déjà en compte une partie des critiques de la Cour d'arbitrage.

J'ai transmis cette circulaire au Collège des procureurs généraux. Ce dernier a demandé à pouvoir faire entendre ses arguments concernant cette circulaire. Un groupe de travail interne spécialisé au sein du Collège des procureurs généraux est convoqué demain pour en discuter. Le dossier vient pour finalisation le 20 janvier prochain lors d'une réunion avec le Collège des procureurs généraux. J'espère que la circulaire pourra entrer en vigueur le 1er février prochain.

heeft ons ertoe genoopt in allerijl een omzendbrief op te stellen om te voorkomen dat de diverse gerechtelijke arrondissementen verschillend zouden reageren. De omzendbrief die we aan het opstellen zijn, is nauwkeuriger dan deze van 1998. Op 8 november 2004 werd een voorlopige omzendbrief overgemaakt aan het College van procureurs-generaal, met het verzoek het parket onverwijld op de hoogte te brengen. De omzendbrief zal op 20 januari binnen het College van procureurs-generaal besproken worden. Ik hoop dat een eenvormige omzendbrief op 1 februari in werking kan treden.

09.03 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse.

09.03 Melchior Wathelet (cdH): Ik kom hier zeker nog op terug.

Je reviendrai vers vous début février pour connaître la teneur de l'avis du Collège, ainsi que le contenu de votre circulaire. Je suppose qu'elle reprendra les éléments qui visent à une meilleure uniformisation et à une sécurité juridique accrue.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen van de collega's die afwezig zijn, worden uitgesteld of omgezet in een schriftelijke vraag.

10 Vraag van de heer Alfons Borginon aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de vaststelling van het overlijden van vermisten" (nr. 4958)

10 Question de M. Alfons Borginon à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le constat du décès de personnes disparues" (n° 4958)

10.01 Alfons Borginon (VLD): Mevrouw de minister, ik heb een vraag in verband met de problematiek van de vermiste personen en de regeling van afwezigheid. In de loop van het kerstreces heb ik kunnen vaststellen dat er, naar aanleiding van de recente grote ramp, die wij natuurlijk met zijn allen betreuen, hernieuwde aandacht is voor de problematiek van personen die ineens verdwijnen en waarvan men ofwel niet zeker weet of zij overleden zijn of waarvan men wel weet dat zij overleden zijn maar waarvan men geen lijk kan vinden. Ik meen te hebben begrepen dat u een persbericht hebt rondgestuurd waarin u een initiatief aankondigde om, zoals in het verleden nog een aantal keren is gebeurd, een specifieke regeling te ontwikkelen inzake de slachtoffers van die ramp. Men heeft dat ook al bijvoorbeeld in 1948 gedaan inzake de slachtoffers van de oorlog.

10.01 Alfons Borginon (VLD): Après la catastrophe en Asie du Sud-Est, le gouvernement avait annoncé une simplification de la procédure pour le constat de décès des personnes disparues. La ministre de la Justice va déposer un projet de loi devant le Conseil des ministres avant la fin du mois. Cependant, le VLD a déjà introduit une proposition de loi visant à régler la problématique des personnes disparues ou des personnes décédées dont on n'a pas retrouvé le corps. La ministre est-elle disposée à soutenir cette proposition de loi purement juridique ou envisage-t-elle de prendre une initiative personnelle?

Nu, op zich is dat een weg die men zou kunnen bewandelen. Maar ik wil toch even onder uw aandacht brengen dat er ook andere oplossingen circuleren. Er is met name het wetsvoorstel dat wij vanuit de VLD-fractie hebben ingediend. Ik heb dat ingediend samen met mijn collega's Taelman en Marinower. Ik ben daar echter niet de

intellectuele vader van. Het is een tekst die al in de vorige legislatuur is ingediend door de heer Coveliers en veel langer geleden werd ook al eens een grotendeels gelijklopend voorstel ingediend door oud-senator Sterckx. Het is dus een tekst die al enige tijd circuleert in juridische kringen en die in ons burgerlijk recht een definitieve oplossing biedt voor de problematiek van enerzijds, personen die verdwenen zijn en waarvan men niets weet en anderzijds, personen waarvan men vermoedt dat zij overleden zijn maar waarvan men geen overblijfselen vindt.

Mij lijkt het dat, gezien de hernieuwde aandacht die voor die problematiek bestaat, het nuttig zou zijn eerder te gaan naar zo'n specifieke regeling. Het wetgevend initiatief bestaat. Het is, meen ik, in eerste instantie een juridische tekst en geen politieke tekst. Het lijkt mij goed dat initiatief te gebruiken om een definitieve oplossing te creëren voor het probleem.

Ik heb ook begrepen dat in de commissie voor de Justitie terzake een zekere belangstelling bestaat, daar het voorstel mee opgenomen was in de lijst van de 17 prioritaire wetsvoorstellen op de agenda van de commissie voor de Justitie. Het voorstel is in november 2003 ingediend en het is als een van de prioriteiten naar voren geschoven. Het lijkt mij dus onlogisch nog tot een apart initiatief te komen, tenzij er natuurlijk elementen zijn inzake die bijzondere ramp die maken dat er nuances gemaakt moeten worden.

Ik kom tot mijn vragen. Wat zijn uw intenties terzake? Is er een mogelijkheid om te werken op basis van het bestaande voorstel? Of houdt u vast aan het opstellen van een eigen initiatief?

10.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer Borginon, als gevolg van de ramp die de kusten van Zuidoost-Azië verwoestte, heb ik inderdaad beslist de regering een voorontwerp voor te leggen dat erop is gericht om ten gunste van de nabestaanden de administratieve toestand te verduidelijken van de Belgische slachtoffers waarvan de lichamen niet konden en niet kunnen worden teruggevonden.

Het Burgerlijk Wetboek bepaalt inderdaad de regeling van de afwezigheid. Iedereen zal het echter ermee eens zijn dat die regeling niet is aangepast aan de situatie waaraan de betrokken families het hoofd moeten bieden. De regeling van de afwezigheid berust op het wachten op de eventuele terugkeer van de vermiste. Dit is vaak ten nadele van de nabestaanden aangezien de rechten van de vermiste gedurende zeer lange termijn bevoorrecht worden. Deze toestand van afwachten is niet gerechtvaardigd binnen de specifieke context van de ramp in Azië.

Zonder materiële vaststelling van het overlijden kan echter in wezen geen overlijdensakte worden opgesteld. Ik zal daarom in de Ministerraad van aanstaande vrijdag een voorontwerp van wet voorleggen dat een procedure uitwerkt voor een gerechtelijke verklaring van overlijden zodat een uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg de overlijdensakte kan vervangen. Dit voorontwerp van wet zal onmiddellijk naar de Raad van State worden verwezen voor advies binnen een termijn van vijf dagen en zal vervolgens in de Kamer worden ingediend.

10.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Dans le Code civil, la disposition actuelle sur l'absence n'est en effet pas adaptée à la situation des survivants de la catastrophe en Asie du Sud-Est, car elle est basée sur l'attente d'un retour éventuel du disparu. Or, sans constat matériel de décès, aucun acte de décès ne peut être établi. Pour cette raison, vendredi prochain, lors du Conseil des ministres, je vais présenter un avant-projet de loi dans lequel une déclaration judiciaire de décès peut se substituer à l'acte de décès. Cet avant-projet de loi sera renvoyé devant le Conseil d'Etat dans les cinq jours et sera ensuite déposé à la Chambre.

Outre ce projet de loi qui répond à un contexte exceptionnel, diverses propositions existent déjà, depuis 1992 je crois, en vue de modifier sensiblement le régime de l'absence dans notre Code civil. Certes, des modifications doivent intervenir. Il serait bon que nous puissions en débattre au sein de notre commission mais je ne sais pas quand, vu l'ampleur des travaux qui nous attendent. Je suis en tout cas favorable à une discussion en profondeur. Il s'agit de modifications difficiles et sensibles qui supposent des équilibres à trouver entre les droits des absents et les droits de ceux qui les attendent. Ce régime ne peut pas être modifié dans l'urgence.

Par contre, les mesures urgentes que nous devons prendre après la catastrophe asiatique ne peuvent attendre le débat général sur l'absence. C'est pourquoi je propose, dans un premier temps, cette réglementation liée à l'urgence. Par la suite, la commission de la Justice pourrait décider d'organiser un débat sur la réforme du régime de l'absence, sur la base des propositions de loi déposées, un projet de loi n'étant pas nécessaire selon moi.

Sinds 1992 werden in de Kamer en de Senaat verscheidene wetsvoorstellen tot wijziging van de regeling betreffende de afwezigheid in ons Burgerlijk Wetboek ingediend. Mij dunkt dat een hervorming nodig is, maar daarover moet een debat gevoerd worden in de commissie teneinde tot een billijk evenwicht te komen tussen de rechten van de vermisten en de rechten van de personen die op hun terugkeer wachten. Een delicate materie als deze mag je niet eventjes in de gauwte hervormen.

Dat neemt niet weg dat ik een regeling diende te treffen gezien de noodsituatie van de families van de slachtoffers van de tsunami. Daarom heb ik een uitzonderingsregeling voorgesteld. Daarna zullen we het grondige debat dat een dergelijke hervorming vereist, kunnen voeren.

10.03 Alfons Borginon (VLD): Mevrouw de minister, ik wens toch een paar replieken te geven. Ik meen in uw antwoord een stukje van de verwarring begrepen te hebben. Ik denk dat men het voorstel zoals het voorligt te veel beschouwt als alleen maar een verandering van het systeem rond de afwezigheid. In dit voorstel was echter ook heel het systeem van de gerechtelijke verklaring van overlijden opgenomen. Wat mij niet helemaal duidelijk werd in uw uitleg is in welke mate u dat systeem nu gaat beperken tot slachtoffers van de tsunami. Gaat u het systeem van de gerechtelijke verklaring van overlijden als dusdanig in zijn geheel regelen? Dat is mij niet helemaal duidelijk. Enkel punctueel?

10.03 Alfons Borginon (VLD): Un élément m'échappe encore: la modification portera-t-elle uniquement sur les victimes du tsunami ou l'ensemble du système sera-t-il modifié?

10.04 Laurette Onkelinx, ministre: Cela se fera certainement, comme on l'a déjà fait, via une législation d'exception.

10.04 Minister Laurette Onkelinx: Dat zal geregeld worden bij uitzonderingswetten, zoals dat ook gebeurd is na de tweede wereldoorlog.

10.05 Alfons Borginon (VLD): Dan denk ik dat toch ter gelegenheid van de bespreking van dat ontwerp wij niet anders zullen kunnen dan ook rond de meer algemene problematiek het debat parallel te laten verlopen. Ik weet dat er in de timing op een bepaald moment misschien gezocht moet worden naar oplossingen die het probleem niet bemoelijken, dat besef ik ook wel. Ik denk echter dat de tekst die voorligt in die zin al een zekere technische onderbouwing heeft, dat het al een oude juridische tekst is waar al een aantal commentaren op bestaan, ook vanuit academische kringen. Ik denk dat het probleem van de evenwichten daar in die zin beperkt is dat we toch in een maatschappij zitten waar de termijnen korter worden. Recent zijn de verjaringstermijnen in het Burgerlijk Wetboek eigenlijk ingekort. De hele regeling van de afwezigheid berust nog altijd op een concept van

10.05 Alfons Borginon (VLD): La réduction des délais de prescription s'inscrit entièrement dans l'évolution générale du Code civil.

termijnen van in totaal vijftig jaar. Een van de essentiële verschillen in de voorstellen is het inkorten van die termijn. Ik denk dat dit helemaal in de lijn ligt van de richting waarin het burgerlijk recht evolueert. Ik denk dus dat naar aanleiding van het ontwerp dat komt we zeker en vast...

10.06 Laurette Onkelinx, ministre: La réforme du régime de l'absence et de la déclaration judiciaire de décès existe dans les propositions, dont vous êtes l'un des signataires. D'autres se trouvent au Sénat et à la Chambre. Depuis plus de dix ans, des propositions sont régulièrement formulées visant à une refonte et une modification du régime. Devons-nous travailler sur cette réforme dans un laps de temps extrêmement court? Ou pouvons-nous dissocier le phénomène Asie du Sud-Est, tout en ne négligeant pas à court terme le régime d'absence? Ce sera à la commission de la Justice d'en décider.

10.06 Minister Laurette Onkelinx: Er worden regelmatig wetsvoorstellen ingediend om wijzigingen aan te brengen in het stelsel van de afwezigheid en van de gerechtelijke aangifte van overlijden. U hebt trouwens één van die voorstellen ondertekend en we moeten in die richting werken.

Gelet op de dringende situatie moest ik echter reageren en een aangepaste wetgeving uitwerken. De commissie voor de Justitie moet nu de volgende vraag beantwoorden: moet men op korte termijn aan een globale hervorming werken of dient het drama dat wij nu meemaken, afzonderlijk te worden beschouwd?

10.07 Alfons Borginon (VLD): C'est la question. Mais, pour un cas spécifique, il est beaucoup plus facile d'examiner les problèmes dans le dossier général.

10.07 Alfons Borginon (VLD): Een specifieke toestand in het kader van een bespreking over het probleem in het algemeen behandelen is blijkbaar gemakkelijker.

10.08 Laurette Onkelinx, ministre: Pour verser dans le simplisme, entre la personne qui va faire une course et ne revient pas et celles qui ont été emportées dans une catastrophe naturelle comme le tsunami, il y a une différence de situation. Cela a également été le cas lors de la Première Guerre mondiale, pour laquelle on a aussi opéré cette distinction.

10.08 Minister Laurette Onkelinx: Het gaat toch om twee zeer verschillende gevallen: het ene betreft de verdwijning van een persoon in het gewone leven, het andere dat van een slachtoffer van een natuurramp.

10.09 Alfons Borginon (VLD): Daar heeft u gelijk in. Het is een enorm verschil, maar daar zal ik het bij houden. Dat verschil wordt echter ook in uw voorstel gemaakt. De vraag is of we enerzijds de regeling rond de afwezigheid, de mensen waarvan men niet weet of er iets mee gebeurd is, en anderzijds – in het algemeen – de regeling voor personen waarvan men met grote zekerheid kan zeggen dat ze dood zijn, niet moeten loskoppelen. In deze situatie is dat het geval. Ook bij de ramp in Gellingen had dat kunnen gebeuren. Als iemand op het centrale punt van de ramp aanwezig was van wie men later geen spoor kan terugvinden, is dat dezelfde problematiek. Het verschil is dat er bij grotere rampen voldoende politieke wil is om er iets aan doen. De gevallen waarbij het gaat om een gebeurtenis met een kleinere omvang, blijven echter in de kou staan. Dat is de discussie die we op het geschikte tijdstip moeten voeren.

10.09 Alfons Borginon (VLD): Ne serait-il pas opportun d'établir une distinction entre les personnes dont l'absence ne s'explique pas et les personnes disparues dont le décès ne fait pratiquement aucun doute?

10.10 Laurette Onkelinx, ministre: Je suis d'accord avec vous quant à la nécessité d'une réforme. Les délais qui existent actuellement n'ont plus le moindre sens; sur ce point, je suis entièrement d'accord avec vous. Mais pourra-t-on aboutir très rapidement à un accord sur la réforme dans cette commission? On peut être d'accord quant aux objectifs poursuivis mais pas sur les méthodes pour la réforme. Je ne connais pas l'avis des uns et des autres dans cette commission. Sauf s'il y a une volonté unanime dans le même sens pour une réforme générale, j'espère qu'on ne va pas handicaper la réforme attendue.

10.10 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik ben het met u eens: een hervorming is absoluut noodzakelijk en de termijnen waarin wordt voorzien hebben thans geen zin meer.

Er zijn echter meningsverschillen over de modaliteiten van een dergelijke hervorming. Ik hoop dat de verwachte hervorming niet in het gedrang zal komen.

10.11 Alfons Borginon (VLD): Cela, je le comprends et je suis entièrement d'accord avec vous.

10.11 **Alfons Borginon** (VLD): Ik ben het op dat punt met u eens.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*La réunion publique de commission est levée à 12.09 heures.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.09 uur.*